

Külföldi Jatekszin Kiadja a magyar todos tarsasag.  
(Ausländische Schaubühne.). 19. Miss Sara Sampson.  
Szomorujatek 5 felv. Ford. Kazinczy Ferencz

Trattner

Pesten; Budapest 1842

Signatur: 55627-A.19

Barcode: +Z174550302

Zitierlink: <http://data.onb.ac.at/ABO/%2BZ174550302>

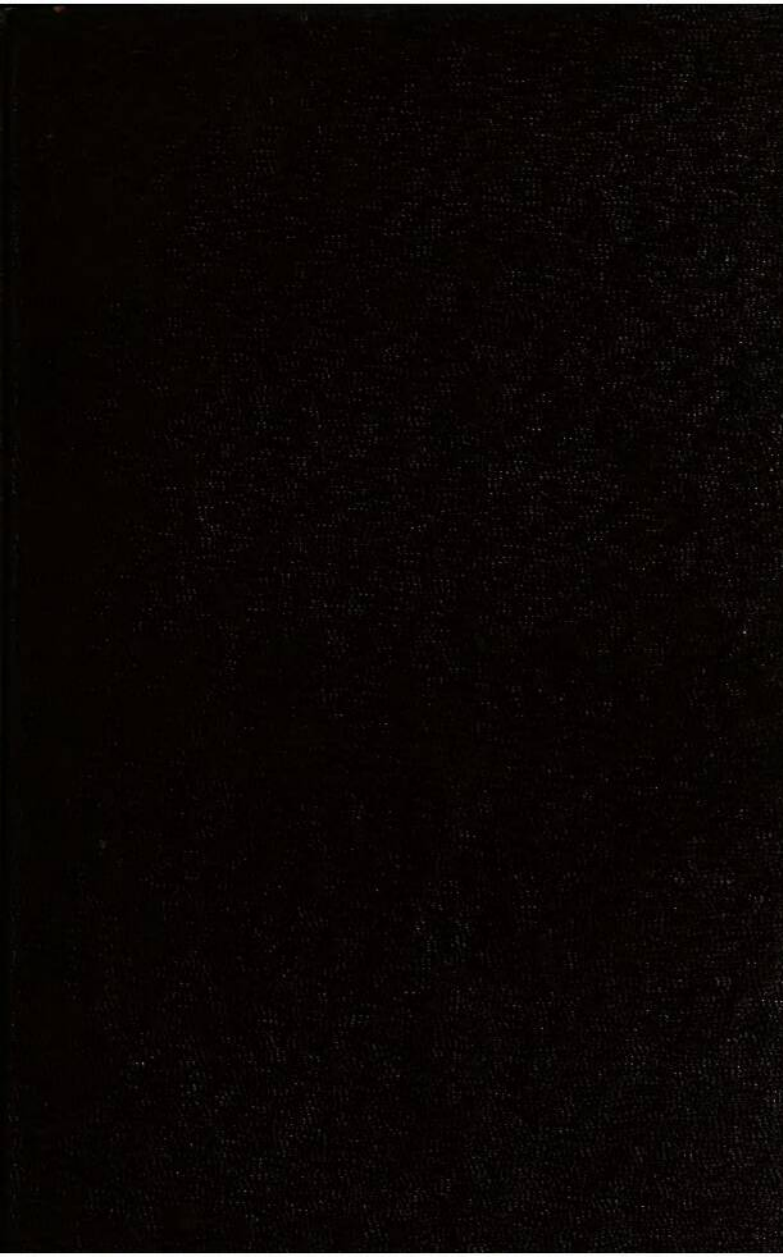
Umfang: Bild 1 - 152

---

## Nutzungsbedingungen

Bitte beachten Sie folgende Nutzungsbedingungen: Die Dateien werden Ihnen nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke zur Verfügung gestellt. Nehmen Sie keine automatisierten Abfragen vor. Nennen Sie die Österreichische Nationalbibliothek in Provenienzanangaben. Bei der Weiterverwendung sind Sie selbst für die Einhaltung von Rechten Dritter, z.B. Urheberrechten, verantwortlich.

Hinweis: Das Dokument enthält hinterlegte Textdaten, die eine Suche in der Datei ermöglichen. Diese Textdaten wurden mit einem automatisierten OCR-Verfahren ermittelt und weisen Fehler auf.



N. HOF  BIBLIOTHEK

55.627-A

Akt-

55627-A.





# KÜLFÖLDI JÁTÉKSZÍN.

KIADJA

A' MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG.

---

TIZENKILENCZEDIK KÖTET.

MISS SARA SAMPSON.

---

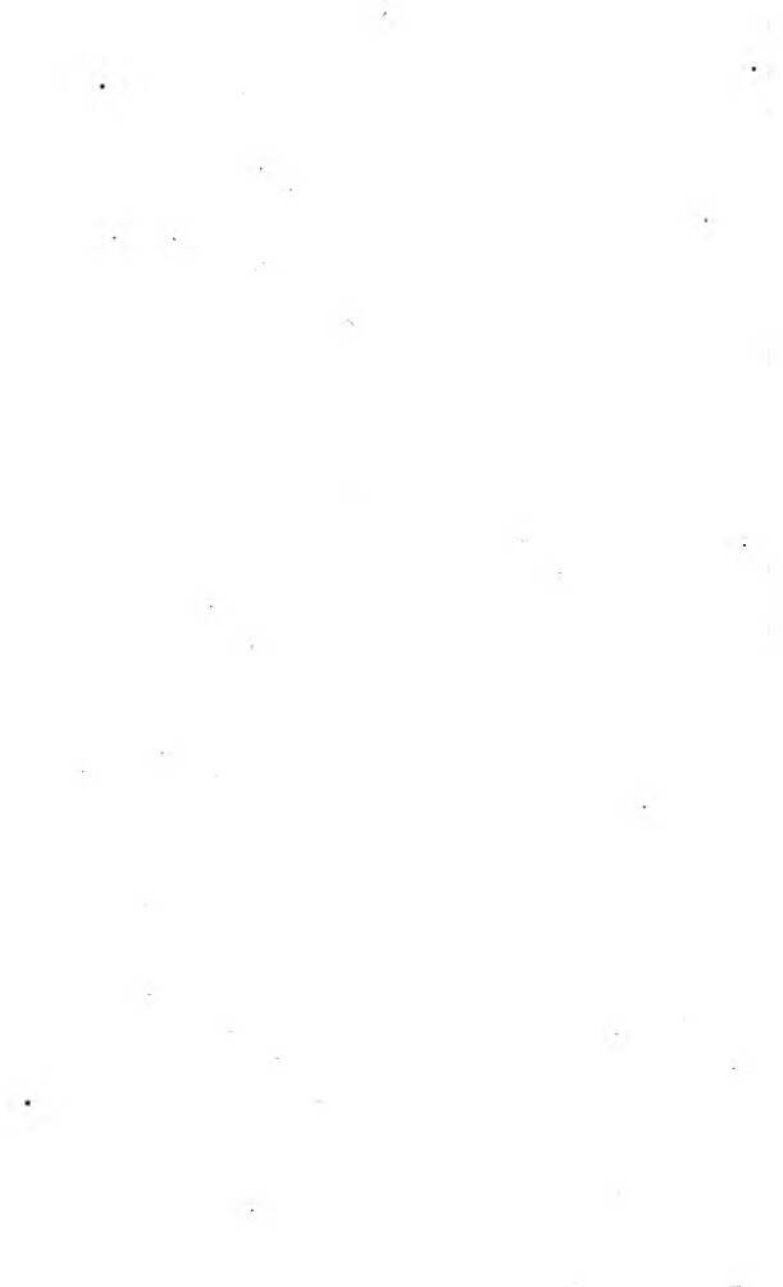
---

BUDÁN,

A' MAGYAR KIR. EGYETEM' BETŰIVEL.

1842.

'9



# MISS SARA SAMPSON.

---

SZOMORUJÁTÉK ÖT FELVONÁSBAN.

LESSINGTŐL.

---

FORDÍTÁ

KAZINCZY FERENCZ.

---

---

BUDÁN,

A' MAGYAR KIR. EGYETEM' BETŰIVEL.

1842.

## S Z E M É L Y E K.

---

**SIR WILLIAM SAMPSON.**

**MISS SARA**, leánya.

**MELLEFONT.**

**MARWOOD**, Mellefontnak előbbi kedvese.

**ARABELLA**, Marwood' ifjú leánya.

**WAITWELL**, Sir William' cselédje.

**NORTON**, Mellefont' inasa.

**BETTY**, Sára' komornája.

**HANNAH**, szobaleány Marwoodnál.

**FOGADÓS** és mellékszemélyek.

---



# ELSŐ FELVONÁS.

---

## ELSŐ JELENÉS.

*Ebédő a' fogadóban.*

SIR WILLIAM SAMPSON és WAITWELL

(úti ruhában lépnek be).

SIR WILLIAM. Az én leányom e' nyomorú fogadóban?

WAITWELL. Mellefont kétségkívül a' legnyomorúbbat választotta a' nem nagy városban. A' rossz ember mindig homályt keres, mert rossz ember. De mit nyerne vele, ha az egész világ elől elrejt-hetné is magát? A' lelkiisméret több mint a' ben-nünket vádló egész világ. — Ah, te megint sírsz, Sir! — Sir!

SIR WILLIAM. Hagyj sírnom, kedves régim. Vagy talán nem érdemli könnyeimet?

WAITWELL. Ah érdemli, 's érdemlené, ha vérkönnyeket sírnál is!

SIR WILLIAM. Hagyd hát folyni.

WAITWELL. A' legjobb, legártatlanabb gyermek, melly valaha a' nap alatt találtatott, 's annak kelle elcsábitatnia! — Sára, Sára! Szemeim alatt nevedél fel; ezerszer valál e' karjaimon; e' karjaimon csudálgatám mosolyidat, édes csácso-gásidat. Gyermeki arczod' vonásiból szép hajnalát láttam elősugárzani eggy észnek, eggy bájos édes-ségnek, eggy — — —

SIR WILLIAM. Oh hallgass, kérlek. Nem elégé tépi e össze szívemet ez a' most? 's kinjaimat még poklobbiakká akarod e tenni a' mult' említése által? Változtasd el beszédedet, ha kedvem akarod tenni. Piríts, feddj; atyai gyengeségemet nevezd véteknek; fessd nagyobbnak leányom' botlását; szívemet töltsd el eránta megvetéssel, utálat-tal; gerjesszd fel újra lelkemben a' bosszú' tüzét átkozott csábitója ellen; mondd hogy Sára soha nem volt jó, mert könnyen szűnhete meg jó lenni; mondd hogy engem soha nem szeretett, mert elhagyhata.

WAITWELL. Ha azt mondanám, hazudnék; rútúl, gonoszúl hazudnék; 's hazudásom eszembe juthatna halálom' órájában, 's én öreg bűnös csüg-gedve vesznék el. — Nem, Sárka szerette atyját, és bizony még most is szereti. Csak meggyőződni akarj a' felől, Sir, 's még ma karjaidban látom őtet.

SIR WILLIAM. Igen, Waitwell, csak e' felől ohajtok meggyőződhetni. Nem lehetek nélküle ; ő a' gyámola öreg napjaimnak ; és ha éltem' szomorú szakát ő nem teendi örvendetessé, kitől várhatom hogy azt tegye ? Ha még szereti atyját, meg van neki bocsátva. Vétke egygy lágyszivű' botlása volt, 's szökése a' bánás' következése. Az illy botlás jobb mint az erőltetett feddtelenség. — De érzem, Waitwell, érzem : tette legyen való véték, 's akart véték, még úgy is megbocsátok neki. Inkább akarom, hogy mocsokba süllyedt leányom szeressen, minthogy bár úgy, ne szeressen.

WAITWELL. Szárazszd fel könnyeidet, Sir. Jőnek hozzánk. Gondolom, a' ház' gazdája, elfogadni bennünket.

## MÁSODIK JELENÉS.

FOGADÓS. SIR. WILLIAM SAMPSON.

WAITWELL.

FOGADÓS. Illy korán, Urak, illy korán ? Jó reggelt, Waitwell ! Magoknak egész éjjel útban kelte lenniük. — Ez az az úr, ki felől szólánk ?

WAITWELL. Igen is, bizom magához, hogy a' mint megigéré — — —

FOGADÓS. Méltóságos Uram, én testestúl lelkestül szolgálatára vagyok Nagysádnak. Mi közöm nekem a' Nagysád' titkához, 's hogy miért akar titokban lenni házamnál? A' fogadós felkaparja pénzét, 's nem gondol vele, mit mivelnek szállóji. Waitwell ugyan elmondá, hogy Nagysád azt az idegent akarja szemmel tartani, ki fiatal szép feleségével néhány hetek óta itt mulat. De reménylem, neki nem lesz ártalmára. Az által fogadóm rossz hirbe jönne, 's bizonyos nemű emberek félnének betérni hozzám. Fogadósna minden nemű szállóktól cseppen hasznoskája.

SIR WILLIAM. Ne tartson semmitől, Gazd' Uram, 's vezessen a' szobába, mellyet emberem számomra kibérlele. Engem ide tiszta szándékok hoznak.

FOGADÓS. Én nem akarom tudni a' Méltóságos Ur' titkait. Más' dolgába avatnom magamat, nekem nem hibám. Csak egy példát: mi volt volna könnyebb, mint kitanúlnom, ki az az idegen, kit Nagysád szem alatt tartani szándékozik; de nem akartam. Annyit sejtek, látok, hogy megszökött a' szép asszonnyal. Szegény szép asszony, vagy mi, egész nap szobájába van elzárkozva, és sír.

SIR WILLIAM. Sír?

FOGADÓS. Sír.— De Méltós. Ur, mit sir Nagysád is? A' szép asszony közelről érdeklí Nagysádat. Nagysád neki talán csak nem lesz épen az ..?

WAITWELL. Ne tartóztasson Fogadós Úram; lássunk dologhoz.

FOGADÓS. Kövessen a' Méltós. Ur. Egy keskeny fal fogja elválasztani Nagysádat a' szép szerencsétlentől, ki nagysádat olly közelről érdeklí, és a' ki kihatóleg — — —

WAITWELL. Maga tehát erőszakosan ki akarja csikarni belőlünk — — —

FOGADÓS. Nem, Waitwell, én semmit sem akarok kicsikarni, semmit nem tudni.

WAITWELL. Vezessen hát szobámba, míg minden fel nem kél.

FOGADÓS. Utánam tehát, Méltóságos Úr.

(Mennek)

### HARMADIK JELENÉS.

(A' közbülső kárpit felrándúl. Mellefont' szobája.)

MELLEFONT, később INASA.

MELLEFONT (öltözetlen, egy karszékben). Ismét egy éj, melyet hóhér' kezei közt sem tölthettem volna kinosabban! — Norton! — Nem lehetek magamban. Ha magamban hagyatnám e' gondolatok



közt, azok végre messze vihe'nének. — Hé Norton! — Még alszik. — De nem kegyetlenség e, őt aludni nem hagyom? — Mi boldog, hogy alhatik! — Nem nézhetem hogy valaki boldog körülém. — Norton!

NORTON (közelítve). Uram!

MELLEFONT. Öltöztess fel. — Ne szeldelj illy duzmadt arczokat. — Ha én fogok alhatni, neked is szabad lesz aludnod. Szánj, kérlek.

NORTON. Az Urat szánjam? Tudom én hova illik inkább a' szánás.

MELLEFONT. Hova hát?

NORTON. Ah, hagyja felöltöztetnem 's ne kérdjén!

MELLEFONT. Gyilkos! 's a' te vádjaidnak is fel kelle e ébredni lelkiismeretem mellé? Értelek; tudom, kimeríti ki szánásidat. — De igazságos vagyok eránta és magam eránt. Igen jó; ne szánj. Átkozz magadban, de — átkozzd magadat is.

NORTON. Magamat is?

MELLEFONT. Igen; mert eggy istentelennek vagy szolgálatában, kit a' földnek meg nem kelle ne magán szenvedni; és mivel gonoszságaiban részt vevél..

NORTON. Én az Úr' gonoszságiban? 'S mi által?

MELLEFONT. Mert hallgatál, mikor elkövettem.

NORTON. Oh szép! az Úr, tüze' gyúlongásiban egy szavamért kitekeré vala nyakamat. — 'S mikor ismeretségébe juték az Úrnak, nem vala e már anynyira elromolva, hogy oktalanság volt volna remélnem javulását. Melly életet láttam élni az Urat az első napok óta! A' kártyázók', csapongók' legundokabb társaságaikban — annak nevezem őket a' minnek érdemlik — olly birtokot vesztegete el az Úr, melly a' legfényesb hivatalokra nyithatott vala ösvényt. 'S az a' gyalázatos szövetsége a' legromlottabb asszonyok' minden nemeivel, kivált azzal a' rosz, azzal az iszonyú Marwooddal — —

MELLEFONT. Oh tégy vissza abba a' gaz életbe — az tiszta volt, szép volt e' mostanihoz. Elparlám birtokomat? jó; a' büntetés nincs távoly; korán fogom szenvedni valami nehéz, valami alázó a' szükségben vagyon. Romlott személyekkel voltam ismeretségben? legyen! többször voltam általok elesábitva, mint én csábitám el őket; 's a' kit elcsábitottam, elcsábitva akart lenni. — De még akkor nem fekvék lelkemen az a' vétek, hogy egy ártatlanságot tapostam el; még akkor nem vádolhatám magamat, hogy egygy illyet végig láthatatlan ínségbe taszítottam. Még nem ragadtam el atyja'karijai közzül egy Sárát, 's nem kényszerítettem meg-

szökni egy nyomorúval, ki semmi tekintetben nem vala többé magáé. Még akkor nem — — — Ki jó itt?

### NEGYESEDIK JELENÉS.

BETTY. MELLEFONT. NORTON.

NORTON. Betty' lépései.

MELLEFONT. Már fenn, Betty? Mint van asz-szonyod?

BETTY. Hogy mint van! (zokogva) Már régen elmúlt vala az éjfé, midőn végre engede unszolásimnak, 's ágyba viteté magát. Kevés pillantatokig aludt, de Isten! Isten! melly álomnak kelle annak lenni! Egyszerre riada fel, kiszökött ágyából, karjaim közzé vetette magát, mint egy szerencsétlen kit gyilkosok úznek. Reszketett, 's hideg verejték folya le halvány arczán. Mindent elköveték hogy elcsendesíthetném, de egész reggelig csak néma könnyek voltak feleletei. Szüntelen küldé az úr' ajtajához látni, ha már fenn van e. Szóllani, akár az Úrral. Egyedül az Úr olthatja el bánatát, gondjait. Oh cselekedje, cselekedje! Meghasad szívem, ha így látom gyötrődni.

MELLEFONT. Menj, Betty, mondd hogy megyek hozzá.

BETTY. Nem; ő akar jőni az Úrhoz.

MELLEFONT. Jó; jelentsd hát hogy várom.—

Ah! — (Betty el.)

## Ö T Ö D I K J E L E N É S.

MELLEFONT. NORTON.

NORTON. Isten! a' szegény Miss!

MELLEFONT. Kinek érezésit akarod felkiáltásiddal riasztgatni? Ime itt fut arczomon az első könny, mit gyermekségem óta sirtam. — Rosz készület egy megszomorodott' elfogadására, ki nálam keres, nálam remél vigasztalást. — Mit is keres azt nálam? — De hol keressen másutt? — Össze kell szednem magamat (felszárasztja könnyeit). — Hol van egykori elkeményedésem, mellyel láthattam egy pár szép szemet sírni? hol a' tettetésnek az a' nagy mestersége, melly által mindennek látszatám a' minek akartam; melly által azt mondhatám, a' mit mondanom kedvem volt? Itt lesz, 's ellenállhatatlan könnyüket fog sírni. Megzavarodva, elszégyenülve állok majd előtte, mint a' kárhoztatott bűnös — szölj, mit mondjak majd neki? mit tegyek.

NORTON. A' mit kívánni fog.

MELLEFONT. Úgy újabb kegyetlenséget követtek el rajta. Igazságtalanul vádol egy ceremonia' elhalasztása miatt, mellyet most és ez országban nem tehetek, ha őtet és magamat a' legbizonyosb veszélybe süllyeszteni nem akarom.

NORTON. Úgy hagyjuk el ez országot. Mit tartóztat itt? miért múlt egyyik nap, egyyik hét a' másika után? Parancsolja az Ur, hogy készüljek, 's holnap hajón vagyunk. Talán hogy a' bánat nem kíséri túl a' tengeren; hogy egyik részét itt hagyja el, egy másikat más tartományban — — —

MELLEFONT. Úgy reményelem magam is. —  
Íme jó. — Mint ver szívem!

## HATODIK JELENÉS.

SARA. MELLEFONT. NORTON.

MELLEFONT (elébe menvén). Magának, kedves Miss, nyugtalan éje volt?

SARA. Ah, Mellefont! ha csak nyugtalan volna! —

MELLEFONT (Nortonhoz). Hagyj magunkban.

NORTON (menve). Nem is maradnék, ha minden pillanat arannyal fizettetnék is.



## H E T E D I K J E L E N É S.

SARA. MELLEFONT.

MELLEFONT (ülést mutatván neki). Foglaljon helyt, kedves Miss.

SARA (leülvén). Korán vagyok alkalmatlan, 's meg fogja e bocsáthatni az Ur, hogy panaszimat együtt újitom meg a' reggellel?

MELLEFONT. Kedves Miss! azt akarja mondani, hogy nem bocsáthatja meg nekem, hogy ismét feltűnt egy reggel, melly régi panaszait elnémitva nem láthatja.

SARA. Mi az, a' mit én az Uraak megbocsátani nem akarnek! tudja mit nem bocsátek meg már eddig is. De im ma kilenczedik hete kezdődik, kilenczedik hete már, 's ez a' nyomorú ház még ma is azon lábon lát, mellyen első nap.

MELLEFONT. A' Miss kételkedhetik szerelmemen?

SARA. En kételkedhetem? Nem, Mellefont! mélyebben, sokkal mélyebben érzem szerencsétlenségemet, mint hogy magamat annak utolsó enyhítésétől is megfoszthatnám.

MELLEFONT. Mint lehet hát az én Misseml nyugtalan egy ceremonia' elhaladásán?

SARA. Ah, Mellefont, miért kell nekem e' ceremonia felől egészen különböző gondolkodásomnak lenni! — Légyen valamiben engedelmes ez asszonyi gondolkodás eránt — Én úgy képzelem, hogy abban az égnek világosabb bocsánatja ül. — Hiába igyekeztem a' tegnapi hosszú estve is megint magamévá tenni az Úr' gondolkodásait, 's elűzni keblemből azon kétségeket, melyek az Úr előtt, 's nem most először, bizatlanságom' szüleményeinek látszanak. Perlettem önmagammal; eléggé elmés valék, elbódítani eszemet; de okoskodásom' roskadozó alkotmányit szívem és belérzésem összedöntögették. Fenyítő szózatok vertek fel szunnyodalmam' karjai közzül. Melly képek, melly rettegtető képek kinzának el. Szeretném álmoknak nézni — — —

MELLEFONT. Hogyan? 's az én eszes Sárám egyébnek nézhetné? Álmok azok, édes Miss, álmok. Mi boldogtalan az ember! alkotója nem lelt e elég gyötrelmeket a' valóságok' országában? Egy még szélesebb határú országot kelle-e a' képzeleteknek teremtenie az ő gyötrésekre?

SARA. Ne vádoljuk az eget, Mellefont; a' képzeletek' seregét az ég a' mi hatalmunkban hagyá. Azok tetteinkhez szabják magokat, és hateteink egygyességben vagynak tiszteinkkel, úgy a' kép-

zeletek nevelik nyugalmunkat, öröminket. A' béke' szolgájának egy szava, egy áldása, melyet az ránk az ég' nevében fog adni, meggyógyítja özszebomladozott képzelésimet. Nem remélhetem e , nem várhatom e az Úrtól, hogy az én kedvemért, hogy az én megnyugtatósomért néhány nappal előbb tegye meg, a' mit egyszer megtenni úgy is fog? Essék meg rajtam az Úr'szive; gondolja meg, hogy ha ez által rólam csak képzelt gyötrelmeket hárit is el, c' képzelt gyötrelmek — gyötrelmek, 's arra nézve a' ki őket szenved, való gyötrelmek. — Ah, terjeszthetném csak az Úr' elébe olly elevenen azon rettegéseket, melyek ez éjjel rohantak seregestül rám, a' hogy őket szenvedtem! Eltikkadva sirásimban, jajgatásimban, félighúnyt szemekkel dőltem hátra ággyamon. Úgy látszik, a' természet egy két percz alatt erőt akar gyűjteni, hogy újabb könnyeket önthessen. De még el nem szenderedém, midőn véletlenül egy rettenetes szikla' párkányán látám magamat. Az Úr előttem méne, 's én tántorgó bizonytalan lábakkal követém az Úr' nyomait. Azonban egy szózat barátságosan szállita meg, hogy álljak veszteg. Az atyámnak szava vala. — Én szerencsétlen, hogy felőle semmit nem feledhetek! Oh ha a' visszaemlékezés őtet is illy kegyetlenül gyötteri, ha viszont ő sem feledhet engem! Az minden

vigasztalásom, hogy ő elfeledte! Vigasztalás, de kínos vigasztalás az ő Sárájának. — Hallja tovább, Mellefont. Visszatekintvén az ismeretes szózat felé, lábom elsiklott, elszédültem, 's a' mélységbe estem volna, midőn egy ismeretlen asszonyi személy' karjai által érzem magam' fenntartva, ki hozzám sokban hasonlított. Forróan akarám meghálni jóvoltát, midőn gyilkot ránta ki kebléből. Megtartálak, de csak hogy elveszítselek, kiáltá, 's nekem méré gyilkját, 's ah! — felébredék döfésére. Ébren még érzem a' mi a' gyilkos döfésben fájdalmas, a' nélkül hogy a' mi abban kíváncsias is vagyon, érezhetném: azt, hogy az élet' vége a' szenvedések' végét hozza.

MELLEFONT. Igérem az én Sárámnak, hogy elérí szenvedései' végét élete' vége nélkül, melly az enyémnek is vége lenne. — Feledje egy bódító álm' ijesztését.

SARA. Erőt ahhoz én az Úrtól várok. Legyen szerelem vagy csábulás, szerencse vagy szerencsétlenség, a' mi engem az Úr' karjai közzé vete, én szívemben az Úré vagyok, 's örökre az maradok. De még nem vagyok azon bíró' szemei előtt, ki megesküvék, hogy megbosszúlja az általa feláldott rendnek, minden álhágását.

MELLEFONT. Úgy bosszúja essék egyedül én-  
rám.

SARA. Mi eshetik az Urra, hogy ne érjen en-  
gem is? De ne adjon hamis magyarázatot esdek-  
lésimnek. Más leány, melly az illy botlás által el-  
vesztette volna becsületét, a' törvény által paran-  
csolt tettel talán becsületének egy részét akarná  
visszanyerni. Én, Mellefont, ezen nem igyekszem,  
mert én e' világon semmi becsületről nem akarok  
tudni azon egyen felül, hogy az Úré vagyok. Én  
nem a' világ miatt, én magam miatt akarok az Úr-  
ral egyesíteni; és ha egyesülve leszek, örömet  
tűröm azon gyalázatos gyanút, hogy nem egyesí-  
tettem. Ha úgy tetszik az Úrnak, ne ismerjen hit-  
vesének mások előtt; tartasson annak a' minék  
tartatni akar. Kész vagyok nem viselni az Úr' ne-  
vét, kész házassági összekelésünket örök titokban  
tartani; legyek örökké érdemetlen e' szerencsére,  
bahogy abból egyéb nyereséget akarok vonni, mint  
hogy lelkem elcsendesedhessék.

MELLEFONT. Szűnjön meg, oh szűnjön meg,  
szeretett Miss, vagy szemei előtt rogyok össze.  
Melly szerencsétlen vagyok én, hogy nincs elég  
szívem az én Sárámat még szerencsétlenebbé ten-  
ni! — Emlékezzék hogy magát egészen alája adta  
intézetimnek; gondolja meg, hogy nekem tisztem

mind kettőnk' javáról gondoskodnom, és hogy el kell siketülnöm most panaszaí eránt, hogy a' későbbieket hárlthassam el. Feledheti e, a' mit mentségemül olly sok ízben terjesztettem elébe?

SARA. Nem feledtem, Mellefont; az Úr előbb valamelly rokonának hagyománya eránt akarja bizonyossá tenni magát. Az Úr előbb földi javakat igyekszik magáévá tenni, ha miattok én örök jóktól esem is el.

MELLEFONT. Oh ha a' földi jók eránt olly bizonyosak lehetnénk, a' hogy az én Sárám' feddtelensége az örök jókat nézheti tulajdoninak!

SARA. Feddtelenségem? — Ne említse többé e' szót. Az egykor édest hangzék füleimben: de most irtózatós mennydörgésként hangzik.

MELLEFONT. Hogyan? 's annak birtokával egyedül az fog e dicsekedhetni, a' ki soha nem botlott meg? Ha az egyszeri botlásnak olly boldogtalan következései vannak, hogy általa legfedtellebbül töltött esztendők' egész hosszú sora semmivé lesz, úgy feddtelenség még soha nem volt halandó' osztályrésze; úgy a' feddtelenség olly lidercz, melly széllyel pattan karjaink közt, midőn megkapva, midőn bírva gondoljuk; úgy tiszteinket nem mérte bölcs lény a' mi gyenge erőnk szerint; úgy létünk' egész czélja nem egyéb mint az, hogy ne-

ki öröme lehessen bennünket kéje szerint büntethetni ; úgy — — Elrettenek azon irtoztató következtetésektől , melyekbe az én Sárámat félenksége tévesztheti. Nem, Miss, maga most is az az ártatlan, az a' tiszta leány, a' ki szerencsétlen ismeretem előtt volt. Ha Sára illy sanyarú birája magának, mint fog engem tekinteni ?

SARA. Szerelem' szemeivel, Mellefont.

MELLEFONT. Úgy tehát e' szerelemnek , e' nagyszivű, e' nekem minden méltatlanságomat elnéző szerelemnek nevében , lábai előtt kérem, kedves Sára, nyugtassa meg magát! Csak még néhány napi várakozást.

SÁRA. Néhány napit ? melly hosszú idő nekem már egygy is.

MELLEFONT. Gyűlöletes hagyomány! átkozott esztelensége egygy vén bátyának, ki azon feltét alatt hagyá rám birtokát, hogy jobbjomat egy rokonomnak nyujtsam, ki engem úgy nem szenvedhet, mint én nem őtet. Titeket terheljen, embertelen tyránnjai a' legszabadabb indulatnak mind az a' nyomorúság, mind az a' bűn, melyre bennünket a' ti erőszakotok ránt. — És ha mégis ellehetnék e' gyalázatos örök nélkül ! Még atyai birtokom elég vala kitartani, megvetéssel néztem ezt, 's nem tartám méltónak hogy szót is tegyek érte. De mi-

dön a' világ' minden kincseit szeretném birni, hogy Sárámnak tehessem le lábainál; midőn kötelességem arról gondoskodni, hogy születéséhez illőleg jelenhessen meg a' világban, azt a' hagyományt elmellőznöm nem szabad.

SARA. Melly reménye az Urat végtére is meg fogja csinálni.

MELLEFONT. Az én Sárám mindig a' legrosszabbat rettegi. Nem; az a' rokonom, kit együtt illet a' hagyomány, nem idegen alkura lépni velem eránta. A' hagyomány kétfelé fog osztatni, 's minthogy azt egészben nem bírhatja velem együtt, örül, hogy felén késznek lát megvásárlani tőle szabadulásomat. Minden órában várom a' tudósítást, mellynek késedelme eddig tartóztata itt. A' mint az megjő, itt hagyjuk e' helyt. Áltmegyünk Francziaországba, hol már várnak barátim, előre örvendvén hogy láthatják, szerethetik az én Sárámat. 'S ők, ezek a' mi barátink, légyenek összekelésük' tanúji.

SARA. Kegyetlen! És így összekelésünk nem honom' földjén menjen e véghez? És így honom' földét mint gonosztevő hagyjam e el? 'S azt hiszi e, hogy mint ilyen, tengerre merek ülni? Csendesebb légyen vagy romlottabb annak szíve, ki hideg vérről nézhet maga és a' halál között egy



libegő deszkát. Minden habban, melly hajónkat csapkodná, a' halál' közelítését fogná fülem hallani; minden szellő átkokat zajgana felém az elhagyott hazai partokról, 's a' legcsendesebb vész is vértetnek fogna látszani fejem felett. — Nem, Mellefont, illy pogány tettet az Úr ellenem nem követhet el. Ha különben elélek még, míg végét éri dolgainak, ne nézze veszteségnek eggy nappal mulatni tovább. Ez feledtetheti el velem minden itt sirásban élt napjaim' gyötrelmeit; ez legyen a' szent nap — — — Ah! mellyike lesz az valaha?

MELLEFONT. De ítélje meg, édes Miss, megadhatjuk e itt összekeelésünknek a' fényt, mellyel annak tartozunk?

SARA. Szent tétel a' fény által nem nyer több szentséget.

MELLEFONT. De — — —

SARA. Elrettenek. Végre még kénytelen lesznek azt hinni, hogy az Úr kapva kap illy üres kifogásokon. O, Mellefont, Mellefont! ha álhághatatlan törvényemmé nem tevém vala, hogy szeretete' valóságán soha ne kételkedjem, e' sző meg fogna téveszthetni. — De már is sok; úgy tetszenek mintha már kételkedném eránta.

MELLEFONT. Az én Sárám' kételkedésének első pillantata végső pillantata lenne életemnek.

Ah, Sára, mivel érdemlem én, hogy a' Miss engem a' lehetőségnek már képzelése által is büntessen? Való, hogy egykori esztelenségeim, melyeket az én Sárámnak nem átallottam megvallani, becsületemre nem válhatnak; de legalább bizodal-  
mát nyerhették volna meg. Egy romlott Marwood kötelékiben tartott, mert azt érzem eránta a' mi szerelemnek mondatik, 's olly igen ritkán az. Még most is hordanám gyalázatos béklyóit, ha irgalommal nem tekintett volna rám az ég, szivemet nem nézvéen méltatlannak, hogy abban tisztább láng é-  
jen. Sárát látni, 's feledni a' világ' minden Marwoodjait, egy volt. De melly nehéz vala az én Sárámnak, melly sokba került neki, kiszabadítani e' lánczokból! Én igen is isméretes valék a' vétékkel, a' mi Sára épen nem volt.

SÁRA. Verjük el ez emlékezéseket.

## NYOLCZADIK JELENÉS.

NORTON. MELLEFONT. SÁRA.

MELLEFONT. Mit akarsz?

NORTON. A' ház előtt állottam, 's egy cse-  
léd kezembe adá e' levelet. A' borítékon az Úr ne-  
ve áll.

MELLEFONT. Az én nevem? Ki tudja hogy én itt vagyok? — (az írást nézván). Egek!

SARA. Az Úr elretten.

MELLEFONT. De ok nélkül, Miss, a' mint most látom. Megtémvedtem az írásban.

SARA. Bár foglalatja olly kedves légyen, a' mint az Úr' szíve kívánni fogja.

MELLEFONT. Úgy hiszem, sem kedvetlen, sem kedves nem lesz.

SARA. Engedje az Úr, hogyszobámba térhessek.

MELLEFONT. De tehát az én Sárám tartalékot érez?

SARA. Nem érzek Mellefont.

MELLEFONT (elkísérván Sárát a' szín' mélyéig). Mingyárt átnegyek, kedves Sára.

## KILENCZEDIK JELENÉS.

MELLEFONT. NORTON.

MELLEFONT (a' borítékot nézván). Igazságos Isten!

NORTON. Jaj az Úrnak, ha nem egyéb mint igazságos.

MELLEFONT. Lehetséges e? ismét látom az átkozott, a' gyűlölt kezet, 's el nem hállok e rette-

nésemben? — Ó e? vagy nem ő? — Mint kételkedtem azt? Ó az, ő! Ah Norton, a' Marwood' levele! — Melly Fúriák, melly Sátán fedte fel neki itt létemet? — Mit akar tőlem? — Menj, láss hozzá, hogy innen mingyárt mehessünk. — — De várj; talán nem lesz szükség rá. Talán utálattal eltölt búcsúlevelem csak arra gyúlasztotta, hogy hasonlival feleljen rá. Fogd, bontsd fel, olvassd. Reszketek azt magam tenni.

NORTON (olvassa) „Annyi lesz mintha a' leg-hosszabb levelet irtam volna, ha az úr megpillantja a' nevet, melly e' lap' alján áll.“

MELLEFONT. Átkozott név! bár soha ne hallám vala neveztetni! bár ki volna törölve az élők' könyvéből.

NORTON. „Felkeresése' fáradságát a' keresni segélő szerelem megédesítette.“

MELLEFONT. Szerelem? — Undok káromló! Olly nevet fertézel meg, melly a' rénynek van szentelve.

NORTON. „Még többet tevé.“ —

MELLEFONT. Reszketek.

NORTON. „Utána hozott az Úrnak.“

MELLEFONT. Gyilkos, melly szókat olvassz! — (kitépi kezéből a' levelet, 's maga olvassa). „Utána hozott az Úrnak, 's az Úron áll, elfogadja e látoga-

tásomat, vagy megjelenése által meg fogja azt előzni. Marwood.“ — — Melly villamcsapás! Itt van. Hol van? — Ezért életével fog felelni.

NORTON. Életével fog felelni? Egyet pillant, 's az úr ismét lábainál hever. Gondolja meg mit cselekszik. Ne menjen hozzá! különben teljessé teszi a' szegény Miss' szerencsétlenségét.

MELLEFONT. Én boldogtalan! — Nem; szólnom kell vele. Sárának szobájáig üldözne keresésivel, 's az angyalon öntené ki boszúját.

NORTON. De, uram....

MELLEFONT. Ne szólj. — Lássuk (a' levélbe tekintvén) feljegyzette e szállását. — Imhol. — Jer, kísérj oda.

(Mennek).

## MÁSODIK FELVONÁS.

---

### ELSŐ JELENÉS.

Marwood' szobája, egy más fogadóban.

MARWOOD, reggeli öltözetben. HANNAH.

MARWOOD. A'levelet, Belfort, jó kézbe adta e?

HANNAH. Ő ki van tanítva illy nemű szolgálatokra.

MARWOOD. Magának adta?

HANNAH. Cselédjének.

MARWOOD. Nem győzöm várni, melly sikere lesz. — Nem látszom e nyugtalanabbnak mint lennem illik, Hannah? De az vagyok is. — A' hitetlen! az áruló! — De halkkal! megindúltak, fellobbantnak nem szabad látszanom. Bocsánat, szeretet, kérés azok a' fegyverek mellyekkel élnem szabad — ha különben ismerem gyenge oldalait.

HANNAH. De hát ha mind ezek ellen elkeményíti magát?

MARWOOD. Úgy nem haragban, úgy dühömben lángolva lát meg. Érzem azt, Hannah, 's talán már most azon kellene kezdenem.

HANNAH. Légyen csendes elmével Nagysád. Megtörténhetnék hogy mingyárt itt lesz.

MARWOOD. Csak el ne maradjon inkább! Csak inkább azt ne választotta légyen hogy én menjek hozzá. De tudod e, Hannah, mire építem leginkább reményemet, hogy az elpártoltat, a' csalfát, szerelme' újabb tárgya mellől el fogom vonhatni — a' mi Bellánkra.

HANNAH. Való; Bella neki bálványkája, 's nem lehet jobb gondolatunk mint ezt magunkkal elhozni.

MARWOOD. Ha szíve elsiketült is régibb szerelme' hangja eránt, a' vér' szózatját meg fogja érteni. A' gyermeket kiragadá karjaimból, hogy annak, a' mint mondá, olly nevelést adhasson, a' millyet körültem nem vehetett volna. Azon asszony-ságtól, a' kinek őt áltadta volt, nem másképen mint fortéllyal vehettem vissza; előre kifizette érte a' szegődött bért, 's megszökése' napján is azt hagyta meg, hogy bizonyos Marwoodot, a' ki megjelenhetne 's magát a' gyermek' anyjának mondhatná,

semmi szín alatt hozzá ne eresszenek. E' rendelése érezteti velem, melly külömbiséget teszen közöttünk. Arabellát úgy tekintí mint önmagának becses részét, engemet mintegy útálatot érdemlőt, ki őtet minden kecsseivel a' csömörig eltöltötte.

HANNAH. Melly hálátlanság!

MARWOOD. Ah Hannah! hálátlanságot semmi sem von olly bizonyosan maga után mint az olly kedvezések, mellyekért semmi hála nem lehetne sok. Miért engedém neki a' szerencsétlen kedvezéseket? Nem lehetett e, nem kellett e előre látnom hogy azok nem fogják nála becseket mindég megtartani? hogy azoknak becse az engedés' nehéz voltán nyugszik, és hogy annak el kell azon kedvességgel tűnnie, mellyet az idő' keze arczainkról észrevétlen, de bizonyosan, eltöröl?

HANNAH. Oh Asszonyom, e' veszedelmes kéztől te még sokáig nem félhetsz. Szépséged' a' legteljesbb kivirulás' pontját annyira meg nem haladta, hogy inkább csak most látszik közelíteni felé, 's új meg új szíveket fogna hódoltathatni, ha annak erre hatalmat adni akarnál.

MARWOOD. Hagyd el, Hannah! olly alkalommal hízelkedel szépségemnek, melly gyanússá tesz minden hízelkedést. Esztelenség új hódoltatásokról



szóllani, mikor magunkat a' régiek' birtokában is alig tarthatjuk meg.

## MÁSODIK JELENÉS.

CSELÉD. MARWOOD. HANNAH.

CSELÉD. Egy valaki udvarlani akarna.

MARWOOD. Ki az?

CSELÉD. Úgy vélem, az az Úr, kihez a' levél szóllott. Legalább az a' cseléd kíséri, a' kinek azt megadtam.

MARWOOD. Mellefont. — Hamar! vezessd fel. (Inas el). Ah Hannah, itt van! Mint fogadjam? mit mondjak neki? Melly néztet vegyek fel? — Elég nyugalmas e ez? Lássd.

HANNAH. Épen nem az.

MARWOOD. De im ez?

HANNAH. Csak több kellemet neki.

MARWOOD. Így?

HANNAH. Ez bús.

MARWOOD. E' mosoly ha jól fog e állani?

HANNAH. Igen jól; de szabadabban. — Jön.

### HARMADIK JELENÉS.

MELLEFONT. MARWOOD. HANNAH.

MELLEFONT (vad hévvel lépvén be). Hah, Marwood. —

MARWOOD (nyílt karokkal 's mosolyogva menvén felé). Ah Mellefont!

MELLEFONT (magában). A' gyilkos! melly tekintet!

MARWOOD. Kénytelen vagyok magát megölelni, kedves hiteszegett. Osztózzék örömemben. — Miért tépi ki magát esdekléseim közzül?

MELLEFONT. Azt vártam, Marwood, hogy másképen fogad.

MARWOOD. Hogy másképen? Több szerelemmel? több örömmel? Ah én szerencsétlen, hogy kevesebbet nyomhatok ki mint a' mit érzek? Lásd, Mellefont, hogy könnyei vannak az örömnök is. Itt omlanak ezek az édes gyönyör' könnyei. — De ah, elveszett könnyek? titeket az ő keze fel nem száraszt!

MELLEFONT. Marwood, oda az idő, mikor engem az illy beszéd elbájolhatott volna. Most

egészen más hangzatban szóljon velem. Itt vagyok, hallani végső vádjait, 's felelni rájuk.

MARWOOD. Vádjaimat? Mi vádakat tehetnék én az Úr ellen?

MELLEFONT. Úgy nem vala szükség ide fáradni.

MARWOOD. Kedves makacs lélek, mit kényszerít egy kicsinységre emlékezni, melyet megbocsátottam mihelyt megtudtam. Eggy rövid hívtelenség, melyet ellenem nem szíve, hanem egyedül lepdésesei játszanak, érdemlené e' vádakat? Jöjön, Mellefont, nevetközzünk rajta.

MELLEFONT. Maga tévedésben van, Marwood. Szívemnek abban több része van, mint mind azon szövetségben volt, melly kettőnket egykor egymáshoz csatla. Arra most nem tekinthetek irtózás, megvetés nélkül.

MARWOOD. Az Ur' szíve, Mellefont, egy kedves kis bangócska; mindent elhiszen a' mit vele képzelményei elhitetni akarnak. Higyjen nekem, Mellefont, én azt inkább ismerem magánál. Igyekeznék e annak birtokában maradni, ha nem volna a' legjobb, a' leghűbb minden szívek között?

MELLEFONT. Birtokában maradni? Mintha bírta volna valaha.

MARWOOD. 'S mintha most is nem bírnám még.

MELLEFONT. Marwood, ha abban Magáé volna a' legkissebb ér is, kitépném azt testemből.

MARWOOD. A' Magáéval együtt tépné ki az enyémet. 'S a' két kitépett szív akkor jutna el osztán arra az egyesülésre, melyet egymásnak ajkai-kon annyiszor keresénk.

MELLEFONT (elfordúlva). Melly kigyó! Itt legtanácsosabb lészen futni. — Mondja ki, Marwood, egyenesen 's hamar, miért jöve utánam, mit vár még tőlem. De mondja azt e' mosoly, e' pillongás nélkül, melyekből engem a' kísértések' egész pokla rettegtet.

MARWOOD (erőlködve). Csak halld, kedves Mellefont, sejtem én, mint érzed te most magadat. Ízlésed, képzelményid hóhériddá levének. Tűrjed őket, dühöknek engedj kiömlést, 's el fognak csendesedni. Vívni velek esztelenség volna. Legbizonyosabban altathatjuk el, 's végre meg is győzhetjük, ha szabad futást kapnak. Magok fárasztják ki magokat. Mondhatd e, kis csapongó, hogy neked alkalmatlan voltam valaha féltéseim által, midőn hatalmasbb kecsék hívtelenné tevének kevés ideig erántam? A' kis cserét örömmel engedém neked, 's előre tudtam hogy általok többet fogok nyerni

mint veszteni. 'S te új tűzzel, új forrósággal térél vissza karjaim közzé, hova csak mint könnyű kötelékekbe, nem mint nehéz béklyókba fogadoztalak. Nem én valék e meghitted, ha titkod abból állá is, hogy hogy a' tőlem ellopdosott örömeket mások' keblébe pazarlád? Mint hihetd tehát, hogy most kezdek erántad eggy makacskodást, mellyre minden igazimat veszttem, — ha talán régen el nem vesztettem? Ha szerelmednek még tart első hideg-lelése, ha még nem lehetsz el falusi-lyányod' szűz ölelgetései nélkül; de ki ellenzi tehát hogy magadat mülassd vele a' meddig kedved tartandja? Il-lik e azért afféle gondatlanságokat forralnod, 's itt akarnod hagyni hazádat?

MELLEFONT. Marwood, Maga igen híven festi érzését, gondolkozását, mellyeknek útalatos voltokat soha nem ismerém még annyira, mint miolta eggy ártatlan lelkű barátné' társaságában megtanúltam, melly külömbség van a' legszebb szerelem és a' legdurvább öröm között.

MARWOOD. Úgy e? mostani imádottad tehát, a' mint látom, széplelkű szüzecke. Ti férfiak magatok sem tudjátok mit akartok. Majd a' legszabadabb tréfákat, a' legszabadabb pajkosságokat szeretítek bennünk; majd viszont akkor látszunk méltóknak szeretetetekre, ha erkölcsöt predikálunk, 's

ajkaiukon a' hét Bölcsék' mondásai pengenek. Legroszabb az osztán, hogy egyiket is, másikat is elúnjátok. Legyünk elmések vagy ostobák, istenesek vagy világiak, sem így, sem úgy nem tartatunk meg. Eljő a' búcsú' sora szentecskédre is, 's korábban mint hiszed. Várj, lássuk, mennyi időt vethetünk uralkodásának. A' hőség' legnagyobb forróságában most vagy, 's ennek két három napot adok. Ezt egy langy szerelem fogja követni, 's az eltarthat hét nyolcz napig. Ismét nyolcz napot veszek, 's akkor csak néha jut majd eszedbe. Ezt új nyolcz nap követi, 's akkor csak úgy gondolkozol róla, ha más emlékeztet rá. Az utolsó nyolcz nap már nem tűröd ha rá emlékeztetnek 's olly elhűlésben látod magad', melyet nem is értesz meg. Ez mindössze egy holnapot tenne. Azt örömet engedem kigőzölgésidnek; csak hogy megfogod engedni hogy többé magadra nem hagylak, hogy minden mozdulásodat szemmel tartom.

MELLEFONT. Marwood, haszontalan szedi össze minden fegyvereit, mellyekkel ellenem más-szor olly szerencsével élt. Egy szent elszánás engem mentté teszen szerelme és mesterségei ellen. Azonban nekik ki nem teszem tovább magamat. Megyek, 's a' mondottakhoz nincs egyebet mit tennem mint azt, hogy kevés napok alatt olly köte-

lékben fog meglátni, mellyek minden reményt elolthatják, hogy engem valaha gyalázatos rabságában láthasson. Igazlásomat, gondolnám, eléggé megérté levelemből, mellyet eljöttemkor hátra hagytam.

MARWOOD. Jó hogy arra emlékeztet. Mondja el, kérem, kivel íratta azt.

MELLEFONT. Avagy nem magam írtam e?

MARWOOD. Lehetetlen! Elejét, hol nem tudom melly summákat említ, mellyeket velem mond el-pazaroltaknak, valami contók' csinálásához szokott Fogadósnak kellett írnia, theologiai részét valami Quackernek. Mind a' mellett kedvem van mindenkére felelni, 's elébb a' contót, mivel a' fő pont az. Jól tudja, Mellefont, hogy ajándékai mind megvagynak. Én az Úr' gyémántjait, bankó,api-rosait magaméinak soha nem néztem; elhoztam őket, hogy azon kezekbe tégyem le, mellyekből azokat csak őrizet végett vevém.

MELLEFONT. Tartsa meg mind, Marwood.

MARWOOD. Semmit nem tartok meg belőlök, Mellefont. Mint nézhetném én a' magaméinak az Úr' ajándékait az Úr' személye nélkül? Ha engem többé nem szeret is, kénytelen lesz megvallani, hogy engem nem nézhet azon árosok közzé tartó-zónak, kiknél mind egygy, akárki' zsákmányival

gazdagodnak. Jöjön, Mellefont. Egy percz alatt ismét oly gazdag lesz mint ismeretségem nélkül maradt volna, 's — talán nem.

MELLEFONT. Melly ellenséges, melly romlásomra törekedő lélek szóll magából. Egy buja Marwood illy nemesen nem gondolkozhatik.

MARWOOD. 'S maga az én gondolkozásaimat nemesnek nevezi? Én csak igazságosnak. Nem, Mellefont, nem akarnám hogy az Úr' kincsei' visszaadását valami nagynak, valami különösnek tekintse. Az nekem semmibe nem kerül, 's a' leghidegebb köszönetet is bántás gyanánt venném, mert az egyebet nem tehetne mint ezt: „Marwood, téged én egy útálatot érdemlő ravasznak véltelek; köszönöm hogy legalább erántam nem vagy az.“

MELLEFONT. Elég Asszonyom. Futok, mert hal csillagzatom a' nagylelkűség' viadalába akarnak keverni, 's abban leginkább nem óhajtom meggyőzve látni magamat.

MARWOOD. Tehát fusson, de vigye is mind azt, a' mi nálam megújíthatná emlékezetét. Szegényen, megvetve, becsület nélkül, barát nélkül, még egyszer teszek majd próbát, ha szíve könnyőre indíthatik e. A' szerencsétlen Marwoodban egy nyavalyást mutatok az Úrnak, ki születését, tekintetét, erkölceit, nyugalját az Úrért felál-



dozá. Emlékeztetni fogom azon első napra, midőn engem látott 's megszeretett, azon első napra, midőn én láttam, én szerettem meg az Urat; szerelmének első szemérmes, bátortalan megvallására, melyet lábaim előtt teve; szeretetem' első bizonyosságára melyet belőlem kisajtólt; a' leglelkesebb nézésekre, a' leghevesebb ölelésekre, melyek azt követték; azon szavas némaságra, midőn egymásnak legtitkosbb mozdulatinkat kitaláltuk; a' közelítő gyönyör' rengő várására, 's részegítő öröminek édes lankadásokra. Mind ezekre fogom emlékeztetni, édes, édes Mellefont, 's áltölelem térdeit, 's meg nem szünök könnyörgeni azon egygy adományért, melyet tőlem meg nem tagadhat, és a' melyet pirulás nélkül fogok elfogadhatni, — halálomért, a' te kezeid által.

MELLEFONT. Kegyetlen! még kész vagyok feláldozni Magáért életemet. Kivánja azt, kívánja azt, csak szeretetemre ne tartson számot, ne többé semmi számot! Távoznom kell, Marwood, vagy útálatjává tészem magamat az egész teremtésnek. Már az által is méltóvá tevém magam' a' büntetésre, hogy itt állok, hogy Magával szónak eredtem. Megyek —

MARWOOD (tartóztatva). Elhagy engem, Mellefont? 'S mi legyen énbőlőlem? Én az Úr' terem-

ménye vagyok; tegye tehát a' mi teremtőhöz illik, ki csak akkor vonja le kezét mivéről midőn azt elsemmisíteni akarja. — Ah, Hannah, látom én hogy kéresimnek nincs elég sikere. Menj hozzá elő Közbejárómat, ki nékem talán többet fog adni mint mit neki én adtam.

(Hannah el.)

MELLEFONT. Melly Közbejárót, Marwood?

MARWOOD. Ah, egygy olly valamellyet, kitől engem megfosztani igyekezett. A' természet hangosabban fogja vinni a' maga panaszait az Úr' szívéhez....

MELLEFONT. Előjédek. Azt csak nem gondolnám hogy — — —

### NEGYEDIK JELENÉS.

ARABELLA. HANNAH. MELLEFONT. MARWOOD.

MELLEFONT. Mit látok? Ő ez! — Marwood, mint merészlette — — —

MARWOOD. Anyja vagyok. — Jer, kedves Bella, jer, lássd itt védődöt, barátodat, és — Ah, hadd emlékeztesse saját szíve, mivel ő több neked mint védőd, barátod.

MELLEFONT. Isten, mi vár itt engem?

ARABELLA (reszketve közelítvén felé). Ah, Úr, 's az Úr e az? az Úr e a' mi Mellefontunk? — Nem Mistriss, az nem ő! Nem pillantana e rám ha ő volna? nem szorítna e keblébe? — Ah, azt szokta volt tenni egyébkor! — Én szerencsétlen gyermek! mivel haragítám meg e' jó, ez engem egykor szerető Urat, ki elnézte volt, akarta volt, hogy magamat leányának nevezhessem.

MARWOOD. Mellefont, az Úr nem száll. Szán egy pillantást az ártatlantól.

MELLEFONT. Ah! — —

ARABELLA. Ő sóhajt, Mistriss. Mi baja lehet? Nem könnyíthetnénk e szenvedésin? Nem e én? Nem e te, Mistriss? Oh, szenvedjünk együtt vele tehát! — Ah, végre pillant rám! — Nem; ismét felre tekint, égre pillant fel. — Mit kér az égtől? mit óhajt megnyerni? Bár megnyerje, mind megnyerje a' mit óhajt, ha tőlem az helyett mindent megtagad is.

MARWOOD. Menj, lyányom, essél lábaihoz. El akar hagyni bennünket, örökre el akar tőled távozni.

ARABELLA (lábaihoz esvén). Íme már itt fekszem. — Az Úr hagyna e el minket, 's örökre? Nem egy kis örökkévalóság vala e már az is, míg most vala távolý tőlünk? 's mi ismét nélküle legyünk?

Pedig annyit monda hogy szeret bennünket! A' kik egymást szeretik, nem távoznak el egymástól.

MARWOOD. Együtt veled fogom őt kérni, kedves gyermekem, de kérd őt osztán együtt velem te is. — Ime, Mellefont, lásson engem is lábainál.

MELLEFONT (megkapván). Marwood! veszedelmes Marwood! — 's te is édes Bellám (felemeli), te is a' te Mellefontod ellen e?

ARABELLA. Én az Úr ellen?

MARWOOD. Mit végez, Mellefont?

MELLEFONT. A' mit nem kellene Marwood.

MARWOOD (megölelvén). Ah, hiszen tudtam én hogy szíved' hűsége győz vágyaid' makacsságán.

MELLEFONT. Szünjön meg ostromival, Marwood! már az vagyok a' mivé tenni akar, egy hiteszegett, csábító, tolvaj, gyilkos.

MARWOOD. Néhány napig még annak fogod magad' képzelni, 's azután rá-ismersz, hogy általam nem levél azzá. Szánd el magad' 's térj vissza velünk.

ARABELLA. Igen, édes Mellefont, igen!

MELLEFONT. Térjek vissza! 's térhetek e?

MARWOOD. Térhetsz, csak akard.

MELLEFONT. 'S az én Misse — — —

MARWOOD. 'S a' te Missed lássa hol marad.

MELLEFONT. Hah, rettenetes Marwood! Ez az szó szíve' egész mélyéig láttat velem. 'S én fenevad még sem eszmélek fel?

MARWOOD. Ha szívem' mélyéig látna, látná, hogy az valóbb szánást érez a' szegény Miss eránt mint az Úré. Valóbb szánást, mondom; mert az Úr' lágyszívűsége a' maga-szeretetéből ered. Az Úr a' fiatalságokat különben is igen messze vitte. Hogy az Úr egy tapasztalatlan gyermeket a' maga mesterségei által el tudá szédíteni, 's meg nem szűnt, míg célját érte, az még szenvedhető volna; a' vétket enyhíthetné hevének nagy volta; de hogy egy élemedett öregtől ellopta egyetlen gyermekét, hogy egy tiszteletes atyának kevés napjait a' sirig elmérgesítette; hogy hiú örömeiért széttépte a' természet' kötelékit; ez, Mellefont, mentséget nem talál. Tegye jóvá tehát hibáját a' hogy' lehet. Adja vissza gyámolát a' sírásaiban elfogyó vén kornak, 's az ellopott leányt küldje vissza atyai házához, mellyet azonfelül hogy mocsokkal boríta el, nem illik ki is pusztítani.

MELLEFONT. Az kelle még, hogy lelkiismeretemet is ellenem riassza! De tegyük, hogy a' tanács jó, mondja meg nekem, Marwood, nem kelene e vas homlokkal bírnom, hogy azt én adjam tudtára a' szerencsétlen Missnek?

MARWOOD. Csak kimondom hát : — Volt gondom rá , hogy az Úrnak könnyíttessék meg e' munka. Mihelyt megtudtam az Úr' ittlétét, titkos úton tudtára adtam azt az öreg Sampsonnak is. Nagy örömmel vette a' hirt, 's azonnal útnak készüle. Csudálom hogy itt nincsen még.

MELLEFONT. Mit mond, Marwood?

MARWOOD. Várja nyugalomban érkezését, 's tartson titokban, tartasson titokban mindent a' Miss előtt. Most az Urat nem tartóztatom tovább. Menjen vissza a' Misshez; megeshetnék hogy gondok szállanak meg különben. De ígérem magamnak, hogy még ma meglátom, édes Mellefont?

MELLEFONT. O Marwood, melly feltételekkel jövék ide, és melly feltételekkel mégyek! — Egy csókot, kedves Bella — —

ARABELLA. Ez az Úrnak. De most viszont nekem egy másat. Csak eljőjön megint!

(Mellefont el).

### ÖTÖDIK JELENÉS.

MARWOOD. ARABELLA. HANNAH.

MARWOOD (mély lélekzést vonván). Győztünk, Hannah! de — oh mennyibe került nekem e' győ-

zelem. — Egy szék; alig bírom magam' (Leül). Jó hogy magát megadá, hogy tovább nem vonakodék! — Egy percczel tovább egészen más Marwoodot látott volna bennem.

HANNAH. Hah, melly asszony Nagysád, Miss-triss! Szeretném én azt látni, kiből elég erő volna Nagysádnak állani ellent.

MARWOOD. Már is sokáig ellenkezett. És bizony, bizony nem fogom neki megbocsáthatni hogy már csaknem lerogytam lábaihoz.

ARABELLA. Oh ne, ne! Mellefont olly jó! olly igen jó!

MARWOOD. Hallgass, kis esztelen.

HANNAH. Melly oldalainál fogva tudta Nagysád megragadni! De úgy tetszett nekem, semmi sem lágyíthatá el annyira mint azon nagylelkűség, mellyel Nagysád visszaigéré ajándékait.

MARWOOD. Láttam. Hahaha!

HANNAH. Mit kaczag, Nagysád. Ha ezt tenni nem vala szándékában, úgy sokat mert. Hát ha szaván fogta volna Nagysádat?

MARWOOD. Oh menj! tudnunk kell, kivel van dolgunk.

HANNAH. Úgy tehát. — 'S kis Arabella, Maga is derekasan viselte magát.

ARABELLA. Viselhetém e másként? Hiszen őtet olly igen régen nem láttam. Nagysád nem fog neheztelni, hogy én szeretem Mellefontot. Én épen úgy szeretem Nagysádat.

MARWOOD. Ez egyszer megbocsátom, hogy engem inkább nem szeretsz.

ARABELLA (sír). Ez egyszer!

MARWOOD. 'S te sírsz? Mit sírsz?

ARABELLA. Oh nem; nem sírok. — Melly szerencsétlen teremtés vagyok én!

MARWOOD. Szűnj meg hát. — De mi ez?

## HATODIK JELENÉS.

MELLEFONT. MARWOOD. ARABELLA. HANNAH.

MARWOOD. Visszatérek, Mellefont? Mi jót hoz?  
(felkél).

MELLEFONT (tűzzel). Mert nem vala többre szükségem egy pillantatnál hogy magamhoz térjek.

MARWOOD. No's?

MELLEFONT. El valék bódítva, de megindulva nem voltam. Sikeretlenek minden mestersegei; egy más lég mint az a' gyilkos, mellyet e' falak közt szívtam be, visszaadá nekem az erőt, az el-



tökélést, melyre szükségem volt, hogy lábomat e' veszedelmes cselből még idejében kivonjam. Nem volt e nálam nyavalyásnál eléggé tudva, mit várhatok egy kitanúlt Marwoodtól.

MARWOOD (elijedve, 's tűzzel). Melly beszéd ez ismét?

MELLEFONT. A' mit velem szív 's a' legigazságosbb harag mondatnak.

MARWOOD. Lassabban, Mellefont, vagy én is e' hangon kezdem.

MELLEFONT. Egyedül azért jövök, hogy egy pillantatig se hagyjam tévedésben, melly engem a' Maga szeme előtt is útálatra-méltónak fest.

ARABELLA (ijedten). Ah, Hannah!

MELLEFONT. Nézzen olly dühösen a' hogyan kedve tartja. Minél dühösebben, annál jobb. Lehetséges vala e, hogy egy Marwood és egy Sara közt csak egy perczig is kéteskedhetém, és hogy kevésbe mult hogy az első felére nem tértem.

ARABELLA. Ah Mellefont!

MELLEFONT. Ne reszkess, kedves gyermek. Egyszersmind érted tértem vissza. Ide karodat, 's kövess bátran.

MARWOOD (mind kettejét tartóztatva). Kit kövessen, kárhoztatott!

MELLEFONT. Atyját.

MARWOOD. Menj, pogány, 's tanúld elebb anyját ismerni.

MELLEFONT. Ismérem. Az nemének mocska.

MARWOOD. Vidd félre, Hannah.

MELLEFONT. Maradj, Bella — (tartóztatja).

MARWOOD. Semmi erőszakot, Uram! különben — — —

(Hannah Arabella el.)

## H E T E D I K J E L E N É S.

MELLEFONT. MARWOOD.

MARWOOD. Magunkban vagyunk, Mellefont. Most mondja el, engem egy ifju bolondnak akar e feláldozni.

MELLEFONT (epével). Áldozni? — Asszonyságod arra emlékeztet, hogy az Isteneknek igen tisztátalan állatokat is áldoztak.

MARWOOD. Félre tudós czélzásokkal.

MELLEFONT. Ki tehát a' szóval, tartalék nélkül: én asszonyságod felől a' legirtóztatóbb átkok nélkül emlékezni soha nem fogok. Ki ez a' Marwood? és ki Sara? Maga egy véres, penzkereső, gyalázatos személy, ki alig emlékezhetik hogy valaha ártatlan volt. Nem vádolhatom magamat egyébbel, mint az-

zal, hogy azt éltem karjai közt, a' mit nélkülem a' félvilággal hagyott volna életni. Az asszony keresse engem, nem én az asszonyt; és ha most tudom, ki és mi ez a' Marwood, elmondhatom hogy ez a' tudás nekem sokba került — erszényembe, becsületembe, szerencsémbe.

MARWOOD. Óhajtanám, került volna idvességbe is. — Fenevad, gonoszabb enáladnál az ördög, ki a' gyarló embert vétekre szédíti, 's azután e' vétek miatt, mellyek az ő művei, vádolja? Mi gondod neked ártatlanságomra, hogy azt mikor és mint vesztettem el? Ha azt neked nem adhatám is már áldozatul, kockára vettem miattad, 's elvesztettem veled becsületemet. Becsület nem ér kevesebbet mint az ártatlanság. Mit mondok: nem ér kevesebbet? Sőt az ártatlanság hasztalan lidércz becsület nélkül, melly sem nyugalmat, sem szerencsét nem ad. Neki a' becsület nyújt érdemet, 's nélküle megállhat. Voltam légyen, te pogány, előbb hogy tégedet láttalak, a' mi lenni akartam, elég hogy a' világ engem feddtelennek hitt. Általad tudta meg hogy az nem vagyok; azon lépésem által tudta meg, hogy szivedet, a' mint hittem, jobbod nélkül fogadám el.

MELLEFONT. 'S épen ez a' készséged kárhoztat, gyalázatos.

MARWOOD. De emlékezel-e, melly alacsony, melly gaz fortélyok által csálál meg? Nem te hitetél el, hogy néked lehetetlen nyilván házasságot kötni velem, ha ki nem akarsz szalasztani kezeid közzül bizonyos hagyományt, mellyet birni csak velem óhajtasz. Ideje e most lemondanod a' hagyományról? 's egy más valakiért mondanod le mint érettem?

MELLEFONT. Kimondhatatlan örömmel jelenthetem, hogy azon bajból kevés napok mulva egészen ki leszek fejtve. Elégelje meg hát hogy velem egész ősi vagyonomat elvesztegetteté, 's nézze csennel hogy egy szűkebbet érdemesbb hitvesem' karjaiban fogok birhatni.

MARWOOD. Hah! most értem én, mi tészzen téged hajthatatlanná. Jó; nem veszitek nád egy szót is többé. Légyen! tarts számat rá, mindent elkövetek hogy el lehessen felejtennem. 'S a' legelső a' mit e' végre teszek, az lesz, hogy ímezt — — érteni fogsz — reszkess Bellaért. Új Medéát látsz bennem.

MELLEFONT (elijedve). Marwood —

MARWOOD. Vagy ha tudsz még kegyetlenebb anyát, lássd azt bennem megkettőztetve. Méreg, gyilok bosszújának meg. De nem; azok irgalmatosb szereit a' halálnak mint a' mit szomjam óhajt.

Az én gyermekemet és a' tiédet azok igen is hamar ölnék meg. Halni, halni akarom látni, nem már meghalva. Lassú gyötrelmek által akarom látni, mint lesz oda minden vonása, melly a' te arczodéhoz hasonlít, mint lesz magához hasonlatlanná, mint változik el, mint rándúl félre, mint hal ki képen. Gyönyörködő kezekkel oldok feltestéből tetemet tetemtől, inat intól, 's a' legkisebbséget sem szünök meg metszeni, égetni, még mikor semmi egyéb nem lesz is mint érzéketlen test. Minden vére — — — Legalább azt fogom érezni, hogy a' hosszú édes érzés.

MELLEFONT. Marwood, meg van dühödve?

MARWOOD. Arra emlékeztetsz hogy nem az ellen dühödtem meg, ki azt leginkább érdemli. Menjen előre atyja! Atyjának már amoda-által kell lennie, mikor lányának lelke ezer kin és ezer sohajtás közt megyen utána. — (Gyilkot ránt elő kebléből, 's neki megyen vele). Azért vessz hitetlen!

MELLEFONT (megragadván, 's kicsikarván kezéből a' gyilkot). Esztelen teremtés! 's mi tartóztasson most azt ellened forditanom? De élj, 's vedd becsstelen kéztől büntetésedet.

MARWOOD (kezeit tördelvén). Egek, mit tevék! Mellefont — — — Adja vissza a' megtévedt vasat! adja vissza! 's lássa, ki' számára van az fen-

ve. Egyedül e' kebelnek, mellyben többé nem férhet meg az a' szív, melly készebb az életről, mint a' te szerelmedről lemondani, eggyetlen Mellefont!

MELLEFONT. Hannah!

MARWOOD. Mit akar, Mellefont?

### NYOLCZADIK JELENÉS.

HANNAH (elijedve). MARWOOD. MELLEFONT.

MELLEFONT. Hallád, Hannah, milly fúria az a' te asszonyod. Tudd meg, én tőled fogom számon kérni Arabellát.

HANNAH. Egek! mint lehet Nagysád ennyire magán kívül?

MELLEFONT. Az ártatlan gyermeket bátorságba teszem. Illy kegyetlen anyának kezeit az igazság meg fogja kötni. — (Menni akar).

MARWOOD. Hova, Mellefont? Csuda e, ha fájdalom' élessége nem hagyja meg eszemnél? Ki ragad engem e' csudálatos esztelenségre? Nem Maga e, Mellefont? Hol lehet Bella nagyobb bátorságban mint énnálam? Ajkam dühösködik ellene, de szívem mindég anyai szív marad. Ah Mellefont, feledje bódúltságomat, 's hogy kimenthesse, gondolja meg, honnan ered az.

MELLEFONT. Egy szere van, hogy azt fedjem.

MARWOOD. Mellyik az.

MELLEFONT. Ha ez órában visszatérend Londonba. Én Arabellát más úton küldöm oda vissza. Ezentúl Magának semmi köze a' gyermekhez.

MARWOOD. Jó; rá-állok mindenre, de viszont engedjen az Úr is nekem egy kérést: hogy Sárát legalább egyszer láthassam.

MELLEFONT. Mi végre volna az?

MARWOOD. Hogy jövődő sorsomat olvashassam tekintetében. Meg akarom itélni, érdemli e ő, hogy az Úr hűségtelen leve erántam; ha maradhat e reményem, hogy az Úr' szerelmét, ha későn is, vissza nyerhetem.

MELLEFONT. Hasztalan remény.

MARWOOD. Ki lehet annyira kegyetlen hogy a' szenvedőtől még a' reményt is elvigye? Nem mint Marwood akarok megjelenni nála, hanem mint valamelly rokona az Úrnak. Mutasson be nála az Úr mint illet. Az Úr jelen lesz látogatásom alatt, 's szentül fogadom hogy egy sérelmes szót sem mondok neki. Ne tagadja meg tőlem e' kérést, különben talán mindent elkövetnék, hogy tulajdon alakomban jelenhessek meg nála.

MELLEFONT. E' kérést, Marwood, teljesíthetem. De osztán elhagyja e e' városkát?

MARWOOD. Igérem azt, sőt többet ígérek:— azon leszek, hogy ha még nem késő, megmenthessem az Urat a' Miss' atyja' megjelenésétől.

MELLEFONT. Arra nem lesz szükség. Úgy hiszem, Sir William engem is bezár azon bocsánatjába, melyet leányának adni fog. Ha pedig leányának meg nem bocsát, tudni fogom, mit kezdjek ellene.— Megyek, Marwood, bejelenteni Misesemnek. — De osztán szavát állja.

(El).

MARWOOD. Oh Hannah! hogy erőnk nincs olly nagy mint dühünk! — Jer, öltöztess fel. Nem mondok le szándékomról. Csak hogy Mellefontot el tudám elébb szédíteni, Jer!



## HARMADIK FELVONÁS.

### ELSŐ JELENÉS.

Ebédő a' fogadóban.

SIR WILLIAM. SAMPSON. WAITWELL.

SIR WILLIAM. Imhol, Waitwell, e' levél. Szerető atyja' levele, ki semmin nem kesereg mint távollétén. Mondd neki, hogy csak feleletét akarom bevárni, 's azonnal megjelenek, hogy karjaim közé szoríthassam.

WAITWELL. Felette jól teszi az Úr, hogy így készíti el megjelenéséhez.

SIR. WILLIAM. Így érteni fogom gondolkozását, 's alkalmat nyújtok neki, kiömlédeztetni, míg megjelenek 's vele szólhatok, a' mi keserút és pirítót a' megbánás neki sugallhatna. Kevésbbé fogja őtet megzavarni, 's velem kevésbb könnyeket fog hullatni, ha ezt levélben mondom.

WAITWELL. De szabad e tudakoznom, Sir, mit végez Uraságod Mellefont eránt.

SIR WILLIAM. Ah, Waitwell, ha őt különválaszthatnám leányom' kedveltjétől, úgy eránta valami igen keményt végeznék. De mivel azt nem lehet, önmagadtól látod hogy haragomat nem rettegheti. E' szerencsétlenségben én tevém a' legnagyobb botlást. Nélkülem Sára nem ismerte volna a' veszedelmes embert. Szolgálatjáért, mellyel, a' mint hittem, engem hálára köteleze, igen is, szabad bejárást engedék neki házomhoz. Természetes volt, hogy a' hálás figyelem, mellyel én viseltetém eránta, lyányomban is hasonló érzést támasszon; 's épen olly természetes, hogy az illy szabad gondolkozáshoz szokott ember az én figyelmem által arra szédítesse magát, hogy a' Sáránál nyert figyelmet a' legfőbb tetőig hajtsa. Elégge ravasz volt azt szerelemmé változtatni, minekelőtte megsejtém, 's időm vala tudakozódni élete 's maga-viselete felől. A' szerencsétlenség megtörtént, 's nem bánhattam volna okosabban, mintha nekik mingyárt megbocsátottam volna. Keménykedtem, 's nem gondolám meg, hogy nem lehetek egyedül őeránta kemény. Ha nem valék hajthatatlan, mikor annak már nem vala ideje, legalább szökések nem következett volna. Most magamnak

kellett értek jönnöm, 's szerencsém, ha lányom' elszédítőjéből fiat fogok magamnak csinálhatni. Mert ki felel nékem azért, ha lányom' kedvéért, ki a' kaczerok' béklyózó mesterségeihez nem ért, lemond e Marwoodjairól?

WAITWELL. Ah Sir, épen olly gonosz hogy lehetne valaki?

SIR WILLIAM. Ez a' nemhitel szívednek becsületére válik. És még is miért való eggyzersmind, hogy az emberi gonoszság' határai sokkal messzebb is terjedhetnek? — Most menj 's járj el abban, a' mit rád bízam. Lessd ki minden mozdulását midőn levelemet olvasni fogja. Rövid eltávzása alatt a' feddetlenségéből, nem tanulhatá el még a' tettetést, mellynek álarczához csak a' megrögzött vétek folyamodik. Arczán fogod látni egész lelkét. Ne hagyj semmi vonást elsíklani magad előtt, melly hidegülést árulhatna el atyja eránt. Mert ha ezt találnád, ha látni fognám hogy erántam elhűlhete, én is elkeményedném eránta, hogy őt sorsának eresszem. Úgy reménylem, Waitvell. — Ah, csak e' mellyben olly szív ne verne, melly e' reménynek ellene kiált!

## MÁSODIK JELENÉS.

Sára' szobája.

MISS SARA. MELLEFONT.

MELLFONT. Sajnálom, kedves Miss, hogy az előbb vett levél eránt nyugtalanságban hagyám.

SARA. De ne hát, Mellefont; én nem voltam nyugtalanságban. Azért hogy az Úr engem szeret, ne lehessenek e előtttem titkai?

MELLEFONT. És így az én Sárám még is úgy hiszi, hogy az titok volt?

SARA. De nem a' mi engem illet. 'S annak nékem elégnek kell lenni.

MELLEFONT. Az én Sárám a' határon túl jó erántam. Azonban engedje hogy e' titkot felfedezzem. Egy asszonyrokonom' sorai, ki megtudta ittlétemet. Jóságaiból ezen ment Londonba, 's szállani akar velem. Eggyzersmind azon szerencsét óhajtja megnyerni, hogy az én Sárámnak tiszteletére lehessen.

SARA. Nekem mindég kedves lesz azoknak ismeretségekre jutni, kiket az Úrhoz a' vérség' lánczai kötöttek. De ítélje meg az Úr, léphetek e pirulás nélkül szemek elébe?

MELLEFONT. *Pirulás nélkül? És miért? Mert Sára engem szeret? Való, Sára szerelmét érdemesebbnek, gazdagabbnak nyújthatá; való, szégyellheti hogy szíven csak szívet cserélt, és hogy e' csere' kedvéért születését, fényét, gazdagságát feledheté.*

SARA. *Az Úr önmagától fogja érteni, melly hamis értelmet ad szavaimnak.*

MELLEFONT. *Engedelmet, kedves Miss; ha hamis értelemben vevém, nem lehet semmi jelentések.*

SARA. *Mi a' neve az Úr' rokonának?*

MELLEFONT. *Lady — Solmet. Már hallá tőlem a' nevet.*

SARA. *Nem emlékezem rá.*

MELLEFONT. *Szabad e kérnem, kedves Miss, hogy látogatását elfogadni méltóztassék?*

SARA. *Kérnie? holott parancsolhatja.*

MELLEFONT. *Melly szó! — Nem, Miss, neki nem lesz szerencséje láthatni az én Sárámat. Sajnálni fogja; de tűrje békével. Miss Sárának okai vannak, 's én azokat tisztetem, ha nem értem is.*

SARA. *Melly hirtelen az Úr, Mellefont. — Várni fogom a' Ladyt, 's azon leszek hogy mel-*

tónak találtathassam látása' szerencséjéhez. Megelégszik az Úr?

MELLEFONT. Ah Miss, hadd valljam meg kevélységemet. Én az egész világ előtt szeretnék az én Missemmel kevélykedhetni. És ha szerencsém hiúvá tenni nem tudna, vádlanám magamat hogy becsét megszabni nem tudtam. — Megyek, 's hozom a' Ladyt.

SARA (magában). Csak azon kevélyek' számából ne légyen, kik eltelve annak érzésével hogy nem hibáztak, minden botolhatáson túl lenni képzelik magokat. Megvetéssel ejtik szánakozásokat, melyre nem néznek bennünket épen méltatlanoknak.

### HARMADIK JELENÉS.

WAITWELL. SARA.

BETTY (a' kuliszek megől). Erre bé, ha magával kíván szóllania.

SARA (visszatekintve). Ki kívánhat itt velem szólni? — — Mit látok! Lehetséges e? Waitwell, te vagy?

WAITWELL. Mi szerencsés vagyok én hogy a mi kedves Sáránkat ismét láthatom!

SARA. Isten! Waitwell, melly hirt hozsz nékem? Értelek, értelek, holt híret hozod atyámnak. Nem él a' tiszteletre legméltóbb ember, a' legjobb, legkegyesebb atya! 's én vagyok a' szerencsétlen, ki őtet megölém.

WAITWELL. Ah Miss — — —

SARA. Mondd, mondd hamar, hogy végpillantatai a' rám-émlékezés által el nem voltak keserítve; mondd, hogy elfelejtett, hogy nyugalomban holt meg, úgy nyugalomban, mintha, a' mit mindég reménylett volt, karjaim közt holt volna meg; hogy felőlem utolsó könnyörgései közt sem emlékezek.

WAITWELL. Szűnjön meg e' hiu képzelmenyek által gyötörni magát, kedves Miss; Sir William él.

SARA. Él? igazán él? — Oh, hogy még sokáig éljen! hogy igen szerencsés, örömben gazdag napokat éljen! Oh, hogy Isten az ő életéhez toldja az én napjaim' felét! — — Felét? én hálátalan! ha mind azon napjaimon mellyek nékem vannak kiszabva, kész nem vagyok neki csak kevés pillanatokat is megvásárlani. — De most mondd azt is, hogy neki nem esik ellenni tiszteletlen lyánya nélkül; hogy neki könnyűvé vált feledni gyermekét, ki tisztjeiről olly könnyen feled-

kezhete; hogy szökésem megharagitotta, de meg nem szomorította; hogy neheztel, de nem kesereg utánam.

WAITWELL. Ah Sir William még mindég az a' szerető atya a' ki volt, a' hogy a' mi Sáránk még mindég az a' hív, az a' jó gyermek.

SARA. Mit mondasz? Szerencsétlenebb hírt mint a' mellyet hozsz, nékem nem hozhatál. — Sir William élne? Hiszen úgy még keserg utánam. Nem, nem teszi azt! Nem látod e, mint fogná nevelni vétkeket minden sóhajtása, mellyet utánam küld. Az ég nem volna e kénytelen annyinak venni minden könnyecseppjét, melly szemeiből értem foly, mintha vétkeket mindenike alatt újra követném el. — Én neki könnyekbe kerülök. — Könnyekbe? — De azok nem öröm' könnyei többé! — Kérlek, hazudtolj meg. Erettem legfeljebb is vérenek egy két felpezsdülését érzé. Fájdalma nem ment könnyekig. Úgy e, Waitwell, nem méne szinte könnyekig?

WAITWELL (szemeit törölgetvén). Nem, Miss; nem ment könnyekig.

SARA. Ah, szád nem-et mond, tulajdon könnyeid igent.

WAITWELL. Fogja e' levelet, Miss; ez a' Sir Williamé.



SARA. Kie? — Atyámé? — 's hozzám?

WAITWELL. Igen. Csak fogja. Nem tudom én elmondani a' mit maga ír Sir William. — Ah, Sir Williamnak annak meghozását másra kellett volna bíznia! Úgy hittem, öröm lesz fáradságom' jutalma, de Maga, Miss, bánattá változtatja azt.

SARA. Add hát, jó Waitwell. — De nem! Nem veszem által míg elmondod mi áll benne.

WAITWELL. Mi áll benne? — szeretet, bocsánat!

SARA. Szeretet, bocsánat?

WAITWELL. 'S talán megbánása, hogy gyermeke eránt, kinek atyai kegyhez vagyon jusa, atyai hatalommal akart élni.

SARA. Úgy tartsd meg a' kegyetlen levelet.

WAITWELL. A' kegyetlent? — Sir William teljes szabadságot enged a' Miss' szívének és jobb-jának.

SARA. Épen ez az, a' mit rettegek. Megszomorítani oly kegyes atyát mint Sir William, arra még volt erőm: de őt épen ezen megszomorítás, épen ezen szeretete által, mellyről lemondottam, arra kényszeríteni, hogy álljon arra a' mit velem egy boldogtalan szenvedelem elkövettete, azt nem tűrhetem. Ha levelében az állana a' mi haragost, keményt egy megbosszantott atya illy esetben

mondhat, reszketve olvasnám meg ugyan, de még is megolvashatnám. Haragjának ellene vetném a' mentségnek valamelly árnyékát, hogy e' mentség által, ha haragja még nagyobbá válhatna, még inkább haragitsam meg. 'S akkor az volna megnyugtatósom, hogy a' harag mellett nem volna helye az érzékeny bánkódásnak, 's neheztelése megvetéssé, utálatossá változhatnék ellenem. Mert a' kit utálunk, megvetéssel nézünk, az után nem lehet nagyon bánkódni. Atyám úgy elcsendesednék, 's engem nem öldöklene a' gondolat, hogy őt örökre szerencsétlenné tettem.

WAITWELL, Ah Miss, azzal még kevésbbé fogja magát vádolhatni, ha elfogadja atyjának szeretetét, ki a' megtörténtet feledni óhajtja.

SARA. Csalatkozol, Waitwel. Atyai gyengesége 's az az óhajtás hogy ismét bírhasson, elszédíthetik talán hogy mindent jóvá hagyjon. De ez a' vágya alig volna betöltve, 's pirúlni fogna gyengesége miatt. Kedvetlen ború foglalná el, 's nem pillanthatna rám, hogy ne emlékezzék egyszermind, melly erőszakot mertem rajta elkövetni. Más volna, ha azon határtalan erőlködésben, melylyel kinjain könnyíteni igyekszik, elháríthatnám a' mi neki legnehezebb; ha azon pillantásban, midőn nekem mindent megbocsátana, én viszont neki mindent

feláldozhatnék. Úgy örömmel venném által kezeidből a' levelet; csudálni fognám atyai szeretete' nagyságát; 's a' nélkül hogy vele visszaélnék, mint egy tettét megbánt, mint egy alázatos gyermeke, borúlnék lábaihoz. De tehetem e ezt? Kénytelen volnék megtenni a' mit tennem engedne, 's nem gondolni vele, 's melly sokba kerül neki ez az engedelmem. És mikor leginkább fognék örvendeni engedelmének, rám rohanna a' gondolat, hogy ő csak színre osztozik örölimben, de titokban sóhajtgat; egy szóval, hogy tulajdon szerencséje' feláldozásával tevé engem szerencséssé. 'S híhedt e felőlem, Waitwell, hogy szerencséssé lenni ez áron kívánjak?

WAITWELL. Megvallom, erre felelni nem tudok.

SARA. Mert erre nincs mit felelni. Azért csak vidd leveledet. Ha atyámnak szerencsétlennek kell lenni általam, úgy én is szerencsétlen akarok lenni. Hogy én legyek az, és ne ő is, ezért könyörögök most óránként; arról hogy én légyek, és ne ő is szerencsés, azt hallani sem akarom.

WAITWELL (magában). Elláttam, kénytelen lesz hazudni; különben meg nem olvassa.

SARA. Mit mondál? Nem értettem.

WAITWELL. Hogy igen szerencsétlen gondolatot kaptam fel megolvastatnom Sárával a' levelet.

SARA. Mint érted azt, Waitwell.

WAITWELL. Nem láttam által mit csinálók. De ki is várhat cselédtől effélet? nem akarám Sárát elrettenteni. — Ah, a' levél talán igen is kemény, 's midőn azt mondám, hogy abból bocsánat és szeretet szöll, csak azt akarám mondani, hogy szeretném ha e' két érzés állana benne.

SARA. Való ez? — Úgy add; megolvassom. Midőn érdemeljük az atyai haragot, tisztünk azt egész sullyában viselni. Elaltatni akarni annyi mint vétkünket tiszteletlenséggel tetézni. — Látđ már reszketek. Illő hogy reszkessek; inkább reszketni mint sirni. — (Feltöri a' pecsétet, — olvassa). „Szeregett, egyetlen gyermekem.“ — Hah vén álnok! így szöll a' haragvó atya? Menj; nem olvasom tovább.

WAITWELL. Ah Miss, engedjen meg egy vén szolgának. Mielta élek, itt követem el akarva 's tudva az első csalást. A' ki csak egyszer csal, a' ki illy célból csal: az, Miss, még nem érdemli az álnok nevet. Ez nekem fáj. Tudom én hogy a' jó cél nem teheti jóvá a' nem jó tettet, de mit lehet tennem? Illy atyának vigyem e vissza levelet? Azt tennem lehetetlen volt. Készebb vagyok

addig menni míg lábaim bírnak; készebb, soha sem kerülni szeme' elébe.

SARA. 'S te is elhagynád őtet, Waitwell.

WAITWELL. Nem lések e kénytelen, ha a' mi Sáránk a' levelet meg nem olvassa? Olvassa meg, kérem. Ne engedje hogy az első akart hazugság, mellyel magamat piríthatom, hijába legyen téve. Úgy azt a' jó Sára inkább fogja feledhetni, én magamnak előbb megbocsáthatni. Én szegény tudatlan vén ember vagyok ki nem tudok felelni azon okokra, mellyek miatt nem akarja megolvasni leveletem. Jók e ezek az okok, nem tudom; de nekem ugyan nem látszanak természeteseeknek. — Nézze, Miss, én a' dolgot így gondolom el magamban: Az atya nem szűnhet meg atya lenni, 's a' gyermek megbotozhat, de azért jó gyermek lehet. Ha az atya megbocsátja a' botlást, a' gyermeknek könnyű a' szerint viselni magát, hogy atyja nem örömet emlékezzék mi történt. 'S ki emlékezzék arról örömet a' mit szeretne ha nem történt volna meg? Úgy néz ki a' dolog, édes Sára, mintha Maga mindég azt a' vétséget forgatná; mintha úgy hinné, hogy elég ha azt minél nagyobbá festheti magának; hogy magát e' nagyított képzelet által kegyetlenül el kell gyötrenie. Én pedig azt gondolom, hogy jobb volna arról gondoskod-

nia, hogy ezt a' vétséget mint tehetné ismét jóvá. 'S mint teheti jóvá, ha kerüli az alkalmat, mellyben jóvá tehesse? Sára vonakodhatnék e megtenni a' második lépést midőn ez a' jó atya már megtevé az elsőt?

SARA. Melly kardok mennek által eggyűgyű szádból szívembe! Hiszen épen azt nem tűrhetem én hogy az első lépést ő kénytelen tenni. — 'S mit vélsz? ő egyedül az elsőt teszi e? Sőt kénytelen tenni mindeniket, mert én egyet sem tehetek. Annyira kell érettem jönnie, a' mennyire tőle eltávozá. Ha megbocsát, bocsássa meg vétkeim' mindenikét, 's ezen felül nézze el, hogy a' mi azoknak következése, szemei előtt folyjon. Kívánhatni e ennyit atyától?

WAITWELL. Nem tudom, Miss, ezt ha jól értem e. Úgy látszik, ezt akarja mondani: Atyám nekem igen is sokat kénytelen megbocsátani. Az neki sokba kerülne, 's így nekem kötelességem bocsánatját el nem fogadni. — Ha ezt érti alatta, Miss, mondja meg, nem való öröm e jó szívnek, megbocsátani a' bántást? Nekem ritkán jutott az a' szerencse, hogy másnak valamit megbocsáthattam. De nagy gyönyörűséggel emlékezem vissza mindig azon kevés esetekre, midőn olly szerencsés leheték. Ollyankor mindig valami olly édest, olly sze-

lidet, nyugtatót, mennyeit érzetem, hogy lehetetlen volt el nem képzelnem az Isten' mérsékelhetetlen boldogságát, kinek atyai gondviselése a' bűnös emberi nemzet körül egy véget nem ismerő, örök bocsánat. 'S így azt óhajtam hogy bár minden pillanatban volna mit megbocsátanom, 's szégyeltem, hogy csak apró sérelmeket bocsáthattam meg. Igen nagy bántásokat bocsátani meg, igen nagy, igen mérges bosszantásokat, annak kell, mondtam magamban, az igazi örömnök, gyönyörűségnek lenni, mellyben az ember egész lelke széllyel foszolhat. — 'S mondja meg nekem, édes Miss, nem akar e illy nagy, illy való, illy szép örömet atyjának engedni?

SARA. Tovább, Waitwell, tovább! kérlek, mondd tovább.

WAITWELL. Tudom én, vannak bizonyos emberek, kiknek a' megbocsátás felette nehezen esik, 's azt még nehezebben tűrik, ha nekik bocsátanak meg, 's azért nem, mert ők nem tudnak másoknak megbocsátani. De azok kevély, hajthatatlan emberek; azok általjában nem akarják megvallani, hogy vétettek másoknak, hogy másokat megbánthattak. De a' mi jó Sáríkáknak nem lehet ilyen; a' mi Sáríkáknak a' leglágyabb, a' legjobb szíve van; ő megvallja hogy vétett. Mi lehetne tehát

még hátra? — De engedjem meg, édes Miss, én csácsogni csevegni szerető öreg ember vagyok, 's nem sejtém meg hogy a' Maga' tartalékja csak dicséretes félénkség. A' melly ember megzavarodás nélkül, 's egyszerre tud nagy jótétet elfogadni, ritkán érdemli a' mit kap. A' kik az ollyat leginkább érdemlik, mindég kevés bizakodással vannak önmagok eránt. Mind az mellett a' bizatlanságnak nem kellene túl menni a' határon.

SARA. Waitwell, édes jó atyám nekem, úgy hiszem, meggyőzől.

WAITWELL. Oh úgy azt kellene hinnem, hogy valamelly jó lélek sugallotta, mit mondjak. De nem, Miss, az én szavaim nem tettek egyebet mint azt hogy a' mi Sárikánk időt kapott, jobban meggondolni a' dolgot, 's kifejteni magát öröme' zavarodásából. — Úgy e, édes Sára, most már megolvassa a' levelet? Oh, olvassa mingyárt!

SARA. Megolvasom, Waitwell. — Melly kinokat, melly mardosásokat fogok érzeni olvasása alatt!

WAITWELL. De édes kinokat, édes Miss.

SARA. Légy csendesen. (Olvadni kezdi).

WAITWELL (magában). Oh ha itt volna! ha láthatnám!



SARA (általfutván néhány sort). Ah, Waitwell! melly atya! szökésemet távolylétnek nevezi. Mennyivel lesz az vétkeesebbé e' szelíd elnevezés által! — (Tovább olvas, 's ismét megszakasztja az olvasást). Csak halld: hizelkedik magának hogy őtet még szerettem. — Hizelkedik! — (Olvas, 's ismét abba hagyja). Kér engem. — Kér! atya kéri vétkes leányát! — 'S mire kér? — (olvas) kér, feledjem hirtelenkedő keménységét, 's távolylétem által ne büntessem tovább. — Hirtelenkedő keménységét! Büntessem! — (folytatja olvasását). Még több. Köszöni hogy neki alkalmat adtam, egész határában ismerni az atyai szeretetet. — Boldogtalan alkalom! Miért nem mondja hogy eggy szersmind a' gyermeki tiszteletlenséget is ismertettem meg vele? Nem, ezt nem mondja. Eggy betűje sem illeti bántásomat. — (olvas). El fog jöni, hogy gyermekeit maga vihesse vissza. — Gyermekeit, Waitwell? Ez a' nagyja! — Ha jól olvastam e? — (olvas). Homlokom lángot vet. Úgy mondja, hogy a' ki nélkül neki nem volna lyánya, érdemli hogy fijának neveztessek. — Oh, bár ne volt volna soha ez az elfajult leánya. — Menj, Waitwell! hagyj magamban! Választ kíván, 's írom azt. Eggy óra múlva fordúlj elő ismét. Köszönöm fáradságodat. Te hív ember vagy. Kevés cseléd barátja az urának, 's te az vagy.

WAITWELL. Ne piritson meg, Miss. Ha minden Úr Sir William volna, gonosz embereknek kel-  
lene lenni a' cselédnek, ha érte kész nem volna  
koczkára tenni életét. (El).

### NEGYEDIK JELENÉS.

SARA (író-asztalához ülven). Ha most esztendeje azt  
mondta volna valaki hogy illy levélre kell válaszol-  
nom! 's illy körülmények közt! — Igen, kezem-  
ben a' toll. — De tudom e már mit írjak? A' mit  
gondolok, a' mit érzek. — 'S mit érezhet, a' ki-  
nek szive a' legszertelenebb vádak által szaggat-  
tatik? — De írnom kell; hiszen nem most írok elő-  
ször. Tollam a' barátság' 's társasági élet' dolgai-  
ban olly sokszor vala segédemre, nem lesz e éle-  
tem' legsúlyosabb pontjában is? — (Elmerül, 's leír  
nehány rendet). — Ez lesz a' kezdete. — Fagyosabb  
mint lennie illenék. — Az ő szeretetén kell e kez-  
denem, vagy vétkem' megvallásán? — (Kitörli a' mit  
írt, 's újra kezdi). Hogy könnyedén ne fejezzem ki  
magamat! — A' szégyellkedés mindenhol a' maga  
helyén lehet, csak ott nincs, midőn vétkeinket il-  
lik megvallanunk. — Ah miért kell épen most meg-  
háborítatnom!

## ÖTÖDIK JELENÉS.

MARWOOD. MELLEFONT. SARA.

MELLEFONT. Édes Miss, szerencsém van bemutatni Lady Solmest, egyikét legkedvesbb rokonimnak, és a' ki eránt sokképen le vagyok kötelezve.

MARWOOD. Engedjen meg bátorságomnak, Miss, hogy ön szemecimmal vágytam tanúja lenni rokonom' szerencséjének, kinek a' legtökéletesebb asszonyi személyt óhajtanám, ha első pillantatom meg nem győzne, hogy azt Miss Sárában feltalálá.

SARA. Az illy hizelkedő jóság mindég el fogott volna piritani, de most megszégyenítés gyanánt venném, ha nagylelkűbbnek nem kellene vennem Lady Solmest, mint hogy egy megtévedett szíve' 's okossága' felsőbbségét éreztetni akarhatná.

MARWOOD (hidegen). Vigasztalhatatlan volnék, Miss, ha bennem egyéb indulatokat gyaníthatnál mint a' mit a' meleg szív sugall. — (Magában). Szép személy.

MELLEFONT. Lehetett volna e, Lady, ennyi diszt, ennyi szerénységet heves megindulás nélkül tekinteni? Úgy mondják ugyan hogy a' ki maga szép, ritkán bír elég egyenességgel szépnek vallani

mást, de azt csak azoktól lehet várni, a' kik ön becsek által el vannak vakítva; vagy a' kik magokban nem érzenek semmi érdemet. Ti mindketten távol vagytok e' két esettől. — (Marwoodhoz, ki elmerülve van). Úgy e, Lady, szerelmem nem vak? úgy e, hogy az én szeretett Mисsem' magasztalására sokat mondtam ugyan, de koránt sem mondtam olly sokat mint lehetett? — De honnan ez elsüllyedés? — (titkon) Feledi, kinek akar látszani?

MARWOOD. Ha kimondjam e? — Szép Mисsed' csudálása, kedves bátyám, elbusíta; mert elgondolám sorsát. Fájlalom hogy szerelme' gyümölcseit honjában nem szedheti. Arra emlékezém hogy egygy atyát, 's a' mint értém, egygy kegyes atyát vala kénytelen, hogy tiéd lehessen, elhagyni, 's lelkemben az az óhajtás kele fel, hogy bár ennek neheztelése minél előbb megenyhüljön.

SARA. Ah Lady, melly igen le vagyok kötelezve ez óhajtásodért! Az érdemli hogy veled megosszam egész örömemet. Maga, Mellefont, még nem tudhatja, hogy a' jó Lady' óhajtása teljesezésbe ment.

MELLEFONT. Mint érti azt, Miss?

MARWOOD (titkon). Mi akar az lenni?

SARA. Epen most vevém atyám' levelét, Waitwell által. — Ah Mellefont, melly levél!

MELLEFONT. Ragadjon ki bizonytalanságomból, Miss. Mitől kell rettegnem? Mit remélhetek? Sir William az az atya e még most is, a' kitől futnunk kelle? 'S ha még az, Sára az a' leány léssen e, a' ki eléggé forrón szeret engem, hogy tőle tovább is fussunk? Ah, bár fogadtam volna szavát, Miss, úgy most olly kötés által volnánk egymáshoz csatolva, mellyet semmi makacsság nem téphetne széllyel. E' pillantatban mind érzem azon szerencsétlenséget, mit rám felfedett ittlétünk fog vonhatni. Itt leszen, 's kiragadja karjaimból az én Sárámat. — Hah, mint utálok, mint gyűlölöm a' semmire-valót, a' ki bennünket előtte elárúlt! — (nehezteléssel pillantván Marwoodra).

SARA. Kedves Mellefont, melly hizelkedő nekem az Úrnak ez az ijedsége! 's melly boldogok vagyunk mind ketten, hogy az Urat ez az ijedségek nélkül foglalta el. Olvassa ezt kérem. — (Míg Mellefont a' levelet olvassa, Marwoodhoz). Lady, az én Marwoodom csudálkozni fog atyám' szeretetén. — Atyámén? — ah az én atyám most már néki is atyja!

MARWOOD. Lehetséges e?

SARA. Igen is, Lady, nagy oka van csudálkozni e' változáson. Atyám mindkettőnknek teljesen megbocsát. Szemei előtt fogjuk egymást szeretni; megengedi, parancsolja. — Mint hatá meg e' kegy egész lelkemet! — Tehát, Mellefont? — (ez neki visszanyújtja a' levelet). — Az Úr hallgat? Oh nem; e' könny, melyet végig látok csorgani orcáján, többet mond mint nyelve mondhatna.

MARWOOD (magában). Én gondolatlan! elrontottam dolgaimat.

SARA. Oh, hagyja lecsókolnom e' nekem olly drága könnyet.

MELLEFONT. Oh Miss, mért kelle nekünk illy mennyei lelkű embert megbántanunk. Bizony mennyei lelkűt; mert mi lehet mennyebb mint megbocsátani? Ha dolgainknak e' szerencsés kimenetelt ígérheténk vala, úgy azt most nem köszönnénk erőszaknak; úgy azt most esdeklésinknek köszönnénk. Melly boldogságok várnak rám! De melly kínos érzés eggyzersmind, hogy magamat ennyi boldogságra érdemetlenné tevém.

MARWOOD (magában). 'S én mind ezt kénytelen vagyok hallgatni.

SARA (Mellefonthoz). Melly igen igazolja az Úr ezen érzése által szerelmemet!

MARWOOD (magában). Irtózatot kin!

SARA. Lady, tisztelt Lady, olvassa Maga is e' levelet. Azon részvétel után, mellyet sorsunk eránt bizonyíta, nem veheti hidegen annak véletlen jobbra változását.

MARWOOD. Hidegen, Miss? (áltveszi a' levelet).

SARA. És még is elmerültnek látszik, kedves Lady, szomorúnak.

MARWOOD. Elmerültnek, igen is, Miss; de nem szomorúnak.

MELLEFONT (magában). Egek! ha eltalálja magát árúlni!

SARA. 'S miért elmerültnek, Lady?

MARWOOD. Mert mind kettőtökért reszketek. — A' váratlan kegy, hátha ez nem egyéb mint csel, mint fortély, hogy megkapatassatok.

SARA. Nem csel, Lady, nem fortély. Olvassa meg a' levelet, 's látni fogja. A' ravaszkodás, a' tettetés mindég hidegen marad, 's nem talál illy forró beszédet. — (Marwood olvas). Ne gyanítson semmi rosszat, Mellefont; atyám nem vetemedhetik alacsonyságra. Soha nem tudta mondani a' mit nem gondolt, a' mit nem érzett, 's a' hamisság ismeretlen véték előtte.

MELLEFONT. Én arról nem kételkedhetem. Ladynak meg kell bocsátanunk retteget, mert Sir Williamot nem ismeri.

SARA (áltván Marwoodtól a' levelet). Mit látok, Lady? Elsápad? reszket? Mi éri?

MELLEFONT (magában). Oh miért hozám ide!

MARWOOD. Eggy rövid bágyadság, Miss, 's nem egyéb; az nem tarthat soká. Az éjjeli híves idő' következése, melyet virradtig szekeremen töltöttem.

MELLEFONT. Eljleszt, Lady. — Nem tetszenék a' szabadra mennie? Zárt szobában az illy alélt-ság nehezebben oszlik el.

MARWOOD. Ha gondolja. Kérem nyújtsa nekem karját.

SARA. Elkísérem, kedves Lady.

MARWOOD. Nem, Miss! épen nem! Gyengülésemnek nem lesz következése.

SARA. Reménylem, még lesz szerencsém — —

MARWOOD Ha megengedi, Miss, — — —

(Mellefont viszi).

SARA (egyedül maradván). Szegény Lady. — Nem látszik a' legtapadóbbaknak. — De nem is komor, nem kevély. — — Ismét egyedül vagyok. Fordíthatom e jobbra magányomat, melly talán nem tartand soká, mint a' válasz' megírására? —

(Le akar ülni).



## HATODIK JELENÉS.

BETTY. SARA.

BETTY. A' vendég nem múlata soká.

SARA. Lady Solmes, kedves Betty, egyik rokona az én Mellefontomnak. Gyengeség szállotta meg. — Hol van? Nem tudod?

BETTY. Mellefont a' ház' kapujáig kísérte.

SARA. 'S elment?

BETTY. Úgy vélem. — De minél tovább nézem, édes Miss, — engedjen meg szabadságomnak — annál inkább el látom változva. Szemeiben nyugalom, öröm ül. Lady kedves vendég, vagy az öreg ember kedves követ lehele.

SARA. Az utóbbik, az utóbbik, Betty. Melly levelet olvassz mingyárt! melly szeretettel eltölt, kegyes atyai levelet! Jó szíved olly sokat síra velem! illő hogy most már örüljön is velem. Ismét boldog leszek, 's meg fogom jutalmazni hűségedet.

BETTY. E' rövid kilencz hét alatt melly szolgálatoakat nyújthattam én?

SARA. Többet mint egész életemben nyújthattál volna. — Elmúltak! — Jer, Betty, míg Mel-

lefont talán egyedül van, használnom kell magányát, szóllanom kell vele. — Épen az a' gondolat szálla meg, hogy néki is írni kellene atyámnak, kit az ő köszönete nehezen fog váratlanul érni. Jer!.

(Mind ketten el),

## H E T E D I K J E L E N É S.

Ebédliő.

SIR WILLIAM. WAITWELL.

SIR WILLIAM. Melly irt öntöttek sebeimbe szavaid, Waitwell! Feléledek, 's gyermekem' viszatérése olly távolyra ragad vissza ifjúságomhoz, a' melly közelre siromhoz eltávozta rántott volt. — Még szeret engem! — Mit kívánhatok egyebet? — Siess megint hozzá, Waitwell. Nem győzőm várni, hogy ismét karjaimba szoríthassam, mellyeket olly igen kész valék a' halálnak nyújtani elébe. Oh, mi kedves volt volna az nekem a' keserv' pillantásiban, 's melly rettenetes lesz meghalnom, most, új öröminnek közepette! Öreg ember nem bánik eszesen, ha a' kötelékeket, mellyek őtet az élethez csatolják, szoroson vonja össze; kimúlta annál fájdalmasabb lesz. — De az a' jó Isten, ki annyi ke-

gyet mutat most erántam, segélleni fog, hogy könnyen keresztül esem rajta. Azért nyújtaná e most irgalmát, hogy veszélyemmé változtassa? azért adná e vissza gyermekemet, hogy kiszóllítása miatt ellene panaszokra fakadjak? Nem, nem; vissza adja nekem őtet, hogy vég órámban magam felől lehessen gondom. Áldassál örök kegyelem! A' halandó' ajka erőtlén arra, hogy néked méltólag adjon hálákat. De kevés időt még, 's egy szentebb életben fogom azt néked rebegni.

WAITWELL. Melly jól esik nekem látni hogy Sir William halálom előtt illy szerencsés! Én csaknem annyit szenvedék az Úr' szenvedései alatt mint őnmaga. Csaknem annyit! Épen annyit, azt mondani, azt gondolni nem merem; mert a' mit illy esetekben atya szenved, úgy hiszem, nem lehet képzelni.

SIR WILLIAM. Ezentúl ne nézzd szolgáltnak magadat. Régen érdemléd hogy napjaid könnyebben folyjanak el. Hogy könnyebben folyjanak, arról nekem kell gondoskodnom, 's fogadom nem lesz rosszabbul dolgoz mint enmagamnak lehet ide lenn. Szűnjön meg köztünk minden külömbség; oda fenn annak úgy is vége lesz. — Csak még ez eggyyszer légy az a' régim, kire határtalan bizakodással tet-

tem által gondjaimat. Menj, 's mihelyt kész leszen válaszával, hozzd meg.

WAITWELL. Megyek. De az illy kimenés nem olly szolgálat, mi az Úrnak tétetik, olly jutalom az, mit nekem az Úr nyújt. Bizony az!

(Kétfelé térnek.)

---

## NEGYEDIK FELVONÁS.

### ELSŐ JELENÉS.

Mellefont' szobája.

MELLEFONT. SARA.

MELLEFONT. Igen, édes Miss; fogom.

SARA. Melly kedvemet teendi vele az Úr!

MELLEFONT. Az egész bántást nekem illik magamra vennem. Egyedül én vagyok vétkes; egyedül nekem illik bocsánatot kérnem.

SARA. Nem, Mellefont; ne fogja el tőlem a' botlás' nagyobb részét. Bár melly vétkessé téssen az, az nekem még is kedves; mert ez meggyőzheté az Urat, hogy én Mellefontot e' világon mindennél inkább szeretem. — De ha bizonyos e hogy én e' szeretetet ama' másikkal, mellyel atyámnak tartozom, eggyesíthetem? Vagy talán valamelly

kedves álom bír? Oh mint rettegek, hogy elhagy ez az álom, 's egykor bánatim közt ébredek fel! — De nem; nem bír csábító álom; valóban boldog vagyok; boldogabb, mint reményleni bátorkodtam, 's talán boldogabb mint a' mit e' rövid élet engedhet. A' boldogságnak ez a' fénye talán azért lobbana fel messzére előttem, 's talán csak azért látszik mosolyogva közelíteni felém, hogy egyszerre foszoljon el ismét homályba, hogy egyszerre hagyjon egy éjben, mellynek rettenetes voltát igazán-érezhetővé e' rövid világítás teheti. — Melly sejdítések gyötrik szívemet! — Ha sejtések e, Mellefont, vagy szokott közönséges érzések, mellyek elválaszthatatlanul kísérik a' nem várt szerencse' megjelenését, 's rettegtenek, hogy el találjuk veszteni. — Mint dobog szívem, és melly váratlanul vér! melly erővel most, és melly szaporán! 's most melly halkkal, melly bágyadtan, melly reszketve. De most ismét siet, mintha utolsó ütesit adná; mintha minél előbb készen akarna lenni. — Szegény szív!

MELLEFONT. Vér' hullámozásai, kedves Miss, miket a' váratlanul jött meglepés okozni mindég szokott; lecsendesednek ismét, 's a' szív nyugalomban teszi meg szokott munkáját. Egyik ütese sem czéloz távolj jövőndőre, 's hibázunk — enged-

jen meg az én Sárám — midőn annak nyommasztásait retteggető Prófétákká csináljuk. Én azonban semmit sem mulasztok el, a' mit e' belső hánykodások' elcsendesítésére az én Missem sikeresnek ítélend. Megyek, 's készítem a' levelet, 's úgy hiszem, Sir William nem fogja öröm 's érzékeny megindulás nélkül olvasni botlásom' szíves megbánását, 's legindulatosabb hála' kifejezéseit, 's szent fogadásimat, hogy őtet a' gyermeki hűségnek minden érzéseivel fogom mindég tisztelni.

SARA. Sir William? Ah Mellefont, szokjék valaha eggy gyengédebb nevezethez, midőn fölöle vagyon szó. A' Sára' atyja Mellefontnak is atyja.

MELLEFONT. Igen tehát, Miss, a' mi jó atyánk, a' mi kegyes atyánk. — Én még igen gyenge gyermek voltam, mikor már meg kelle szünnöm e' kedves nevet mondogatni, 's az épen olly édes anyai nevet.

SARA. Az Úr, Mellefont, megszűnt azt mondogatni, nekem pedig az a' szomorú sors juta, hogy az anyait soha ne mondhassam; az én életem halála leve az anyámnak. Isten! anyám' gyilkosa valék hibám nélkül. 'S melly kevés hija volt, — ah, semmi hija nem volt, hogy atyámnak is gyilkosává lettem! 's itt nem hibám nélkül! itt akart vétekkal! 'S ki tudja, nem az vagyok e? azon nap-

jait, azon perczeit, mellyekkel közelebb juta sirjéhez mint vétkem nélkül fogott volna, én, én rablám el! Ha a' végezesek bár melly hosszú idő-kig fogják éltetni, lelkem soha sem menekedhetik meg azon vádjaitól, hogy nélkülüm még tovább élt volna. Gyötrelmes vádak, miket kétségen kívül nem volnék kénytelen tenni, ha szeretett anyám vezérelheté vala ifjuságomat. Tanításai, példája... Illy engyengüléssel néz rám, Mellefont? Igaza van; anyám engem talán elkinzott volna szerelmével, 's nem levék Mellefonté. Mi szükség tehát óhajtanom, a' mit a' bölcsőbb rendelkezések tőlem megtagadának? A' mit ők végeztek, az mindig legjobb. Élünk tehát tulajdon javunkra azzal, a' mit nekünk ők adtak; egygy atya' szeretetével, ki még soha sem hagyta anyát óhajtanom, ki az én Mellefontommal is feledtetni fogja, hogy a' magáétól megfosztatott. — Melly hízelkedő képzeletek! szerelemmel nézem azt, 's csaknem feledem, hogy belsőmben valami van, a' mi azt kiáltja hogy nem érem el. Mi lehet ez a' pártos valami?

MELLEFONT. Ez a' valami, édes Sára, a' mint ön maga mondá, nem egyéb mint az a' féltékenység, melly fel nem tudja magát lelteni váratlan szerencsésében. Ah, a' Maga szíve, kedves Miss, hajlandóbb vala eddig szerencsétlennnek hinni magát mint



most szerencsésnek. De mint az, a' ki hosszas kerengésében elszédült, még akkor is kerengeni látja maga körül a' tárgyakat, midőn megállott, eggy hatalmas rázkódás után a' szív nem csendesedhetik el egyszerre. Gyakorta még sokáig reng magában, 's bé kell várnunk, még eláll.

SARA. Hiszem, Mellefont, hiszem azt, mert mondja, mert óhajtom. — De ne tartóztassuk egymást. Megyek, 's bérekesztem leveletem. Megengedi, Mellefont, hogy megmutatván én a' mit írok, láthassam mit ír az Úr is.

MELLEFONT. Alája lesz vetve megítélésének minden szó, kedves Sára, azon felül a' mit abban Sárám' mentségére fogok mondani; mert tudom, Sára magát nem nézi olly vétlennek a' millyennek méltán tarthatja.

(Sárát a' szín' fenekéig kíséri.)

## MÁSODIK JELENÉS.

MELLEFONT (elmerülve járván fel és alá). Melly megfoghatatlan vagyok én magam előtt! Minek tartsam magamat? kábának e, vagy a' legundokabb gonosztevőnek? — Szív, melly csalárd vagy te! — Szeret-

tem az angyalt, bár ördög vagyok. — Szeretem ? Szeretem, bizony szeretem őtet. Érzem, kész volnék érte ezer életemet feláldozni, ki nékem ártatlanságát áldozta fel. Kész, e' perczben is kész. — És még is — — — reszketek azt megvallani magamnak — és még is — — — mint értsem azt ? mint fogjam meg azt ? — és még is reszketek a' pillantattól, melly őtet örökre, melly őtet a' világ előtt enyémmé teszi. — Ezt elhárítanom többé nem lehet, mert atyja ellágyúlt, mert kegyébe fogad. — Messzére halasztani sem lesz lehetséges. Késleltetése eddig is sok vádakat vona rám. De voltak légyen bár melly kínosak, tűrhetőbbek voltak mint az a' bús gondolat, hogy életemnek minden napjaira lelánczolva leszek. — 'S nem vagyok e már ? — Le vagyok, 's ürülök hogy levagyok. — Igen is, hogy foglya vagyok neki. — — De mit akarok tehát ? — Azt ! — Most olly fogoly vagyok, kit szavára eresztenek, 's ez nekem hízlekedő. Miért nem maradhatok e' lábon ? Miért kell béklyóra verettetnem 's elvesztenem a' szabadságnak még nyavalyás árnyékát is. — Lebéklyozva ! — Sara Sampson nekem kedvesem. Mennyi boldogság van e' szóban ! — Sara Sampson nekem hitvesem. E' boldogságoknak oda van fele. A' másik fele oda lesz. — Én szörnyeteg ! — 's ez érzések közt ir-

jak e atyjához? — De ezek nem érzések; ezek csak szeszek. Átkozott szeszek, melyet a' zabolátlan vad élet tevé természetessékké nálam. Lerázom őket, vagy nem élek.

### HARMADIK JELENÉS.

NORTON. MELLEFONT.

MELLEFONT. Most alkalmatlan vagy, Norton.

NORTON. Bocsánatot tehát. — (vissza akar menni).

MELLEFONT. Nem, nem; maradj. Mi kell?

NORTON. Örvedetes hírt hallottam Bettytől, 's szerencsét jövők kívánni hozzá.

MELLEFONT. Ahhoz e hogy az öreg megbocsát? Köszönöm neked, Norton.

NORTON. Az ég tehát még szerencsésé akarja tenni az Urat.

MELLEFONT. Ha azt akarja — lássd, Norton igazságos vagyok magam eránt — úgy azt bizonyosan másért akarja, nem én értem.

NORTON. Nem, ha az Úr ezt megismeré, úgy az Úrért is akarja.

MELLEFONT. Sára miatt akarja; az én Sárom miatt akarja azt. Ha néhány kevés igazakért egy egész bűnben-elsüllyedt városnak irgalmazott meg.

meg fog egy gonosznak' is, kinek sorsában egy széplelkű teremtés osztozik.

NORTON. Az Úr komoly; az Úr az érdeklés' hangján szól. Öröm nem szól így.

MELLEFONT. Öröm, Norton? az öröm nekem eltűnt, 's örökre.

NORTON. Szabad e tartalék nélkül szóllanom?

— (Merően nézi Mellefontot).

MELLEFONT. Szóllj.

NORTON. Az a' vád, melyet ma reggel kelle hallanom, hogy hallgatásom részesévé teve az Úr' gonoszságainak, mentsen ki, ha ezután ollykor megszóllalok.

MELLEFONT De reménylem, nem fogod felejteni, ki és kivel.

NORTON. Nem felejttem hogy szolgája vagyok az Úrnak; szolgája, de a' kiből több is lehetett volna a' szolgánál, ha a' szerint nem élt volna hogy csak az legyenek, 's az maradjak. Szolgája vagyok az Úrnak, de nem úgy, hogy az Úrral együtt magamat el is hagyjam kárhoztatni.

MELLEFONT. Velem együtt? 'S miért mondd ezt most?

NORTON. Mert nem kevésbé álmélkodom, hogy egészen másnak lelem az Urat mint véltem.

MELLEFONT. 'S nem tudatnád, millyennek vélél.

NORTON. Magán kívül ragadtaiva örömében.

MELLEFONT. Azt csak közönséges ember tudja, mikor végre rá mosolyog a' szerencse.

NORTON. Talán mivel a' közönséges emberben megvan az a' természetes érzés, melyet a' nagyokban az ezer meg ezer nem természetes szelek eltompítottak. Én az Úr' arcán még egyebet is látok mint mérsékletet: — hidegséget, kétséget, visszasságot.

MELLEFONT. Bár! — Feleded ki van még itt Sárán kívül? — Marwoodnak jelenléte — — —

NORTON. Az Urat gondba ejthetné, de nem tehetné bússá. Az Urat egyéb nyugtalanítja. 'S azt fogná vallani, hogy megtévedtem, ha az Úr inkább nem szeretné, hogy Sir William ne lágyúlt volna el még. — A' házassági lépés, mely eddig űzött könnyű életéhez oly kevéssé illik.

MELLEFONT. Norton, Norton! Te irtóztató gonosz voltál valaha, vagy most is az vagy még, hogy engemet így el tudál érteni. — Megvallom, minthogy kitalálád. — Való, a' mely bizonyos hogy én örökre fogom szeretni az én Sárámat, oly igen nincs kedvemre hogy őt kénytelen légyek örökre szeretni. De ne tarts semmitől: meg fogom győz-

ni ezt az esztelen szeszt. — Vagy nem gondolod hogy az csak szesz? — Ki hagyja nekem hogy a' házasság' lánczait bilincsnek tekintsem? Hiszen én nem ohajtok szabadabb lenni, mint Sára hagyandja hogy legyek.

NORTON. A' feltét igen szép. De az a' Marwood! az a' Marwood! Elkapja az Urat, 's vissza ragadja egykori hamis képzeletibe. Reszketek, reszketek — — —

MELLEFONT. Soha nem! Még ma vissza menni látod Londonba. — Megvallván előtted legtitkosbb — bolondságomnak nevezem továbbadig — azt sem titkolom el előtted, hogy Marwoodra rá ijeszték, 's ezután kénytelen lesz vaktában azt tenni, a' mít parancsolni fogok.

NORTON. Ezt hinni alig merem.

MELLEFONT. Lássd — e' gyilkot kezéből csavarám ki — (mutatja a' gyilkot, melyet Marwoodtól hozza el) — midőn dühében keresztül akará verni szívemet. Hiheted e, hogy magamra nem vigyáztam körül? hogy füleimet szavai eránt el nem siketttettem? Elejente nem sok hja volt hogy hálójába nem keríte. Az istentelen magával hozá Arabellát

NORTON. Arabellát?

MELLEFONT. Még nem vala időm kitapogatni mely fortélyokkal kerithette birtokába a' gyerme-

ket. De elég hogy vakmerő tette egészen másként üte ki mint reményle.

NORTON. Engedje az Úr hogy állhatatosságának örvendhessek, 's javulását félignyire vive higgyem. De — minekutána mindent tudat velem, mondja meg az Úr, mit kerese itt Marwood Lady Solmes név alatt?

MELLEFONT. Látni akará azt, a' ki engem tőle elvona. Rá állék, gyengeségből, hirtelenkedve, 's bosszúból eggyzersmind hogy neme' legjobb bikának látása által megaláztassék. — Te fejet lógatsz, Norton?

NORTON. Én azt nem mertem volna tanácsolni.

MELLEFONT. Tulajdonképen nem mertem többet, mint a' mit a' kérés' megtagadásával mernem kellett volna. Úgy meg fogott volna előzni, 's mint Marwood; 's a' legrosszabb a' mit az ismételten' látogatásától rettegnünk lehetne, nem a' legrosszabb.

NORTON. Adjon hálát az Úr, hogy az a' látogatás veszély nélkül mene véghez.

MELLEFONT. Még nem egészen mene véghez; bágyadság éré Sára körül, 's eltávozik, de vissza jó. — Bízvást! — a' darázs, elvesztvén füláncját (előmutatván a' gyilkot, melyet ismét kebelé-

be rejt) nem tud egyebet mint dongani: De a' dongást is abba hagyatom vele, ha magát elúnatja.— Valakit hallok. Hagyj itt, ha ő. — Ő — menj.

(Norton el.)

### NEGYEDIK JELENÉS.

MELLEFONT. MARWOOD.

MARWOOD. Az Úr kétség kívül igen kedvetlenül fogja venni hogy visszatérek.

MELLEFONT. Igen kedvesen, Marwood, hogy bágyadása következés nélkül maradt. Jobban érzi magát?

MARWOOD. Úgy, úgy.

MELLEFONT. Ez szerint nem tévé jól hogy ide fárad.

MARWOOD. Köszönöm e' gondot, Mellefont, ha részvétel téteti, 's nem veszem balúl ha üres nyájasság.

MELLEFONT. Örülök, hogy e' nyugalomban láthatom.

MARWOOD. A' zivatar elmúlt. Kérem, feledje.

MELLEFONT. Csak maga ne feledje a' mit ígért, 's kész leszek mindent feledni. De ha tud-



nám hogy kérdésemet nem veszi bántásnak, kérdeni fognám — — —

MARWOOD. Kérdjen bátran; engem többé meg nem bánthat. Mit akar tudni?

MELLEFONT. Miként tetszett az én Missem?

MARWOOD. A' kérdés természetes. Feleletem nem fog olly természetesnek tetszhetni, és még is való: — igen tetszett.

MELLEFONT. Ez az egyenesség örömmel tölt el. De lehetséges volna e annak, a' ki érzette egy Marwood' becsét, szerencsétlen választást tenni?

MARWOOD. E' csapodársággal, Mellefont, ha különben az, megkémlélhetett vala; nem jól illik feltétemhez hogy Magát feledjem.

MELLEFONT. Azt talán csak nem akarja, Marwood, hogy e' feltétet vastagságok által tegyem könnyűvé? Ne váljunk el mint közönséges emberek. Lépjünk úgy törésre mint a' kik az ész követik, 's engednek a' szükségnek: keserűségek, harag nélkül, 's megtartva bizonyos mértékét a' kölcsönös becsülésnek, a' hogy egykori egyességünkhöz illik.

MARWOOD. Egykori egyességünkhöz. Nem akarok arra emlékeztetni. Egy szót se többet róla. A' minek meg kell lenni, légyen meg; mintlégyen meg, az a' dologra keveset teszen. — De

egy szót Arabella eránt. Az Úr a' gyermeket nem akarja nekem hagyni?

MELLEFONT. Nem, Marwood.

MARWOOD. Keserves, hogy anyja se légyen, minekutána atya nincs.

MELLEFONT. Én atya leszek.

MARWOOD. Úgy légyen az mingyárt.

MELLEFONT. Miben?

MARWOOD. Engedje hogy Arabella azon pénzt és pénzt-érőt, melyet gondviselésemre bízott, atyai öröksége gyanánt tekinthesse. A' mi anyai örökségét illeti, óhajtanám, hogy neki valami jobbat hagyhatnék mint a' tőlem vett születés' mocskát.

MELLEFONT. Hagyja azt, Marwood, Nekem gondom lesz Arabellára, gondom lesz hogy anyja illőleg élhessen. Ha ez engem feledni akar, kezdje annak feledésén, hogy tőlem bir valamit. Sokkal tartozom neki, 's nem leszek hálátalan azon jótétéért, hogy való boldogságomat, bár célja ellen, elősegéllette. Igen is, Marwood, a' legforróbb köszönettel tartozom Magának, hogy ittlétünket Sir Williammal tudatá. Ez nélkül nem bírnánk bocsánatját.

MARWOOD. Ne gyötörjön egy köszönettel, melyet érdemleni nem igyekeztem. Sir William nyavalyás öreg; neki egészen másként kell gon-

dolgozni mint én fogék az ő helyében. Megengedtem volna lyányomnak: csábítóját — — —

MELLEFONT. Marwood!

MARWOOD. Való, az az ő csábítója Maga, és így hallgatnom kell. Fogom e hamar búcsúmat vehetni Miss Sárától?

MELLEFONT. Miss Sára nem venné balúl, ha e' búcsú elmaradna is.

MARWOOD. Én nem örömet játszom félig szerepemet, 's még akkor sem szeretnék annak tekintetni a' ki nem tudja mit kíván az élet' rende, midőn nem saját nevem alatt jelentem meg.

MELLEFONT. Marwood, ha szereti nyugodalmát, mit tolakodik annak látásához, a' ki magában bizonyos érzéseket kénytelen felriasztani.

MARWOOD (epével mosolygva). Az Úr jobb vélekedésben van maga felől mint felőlem. De ha azt hinné is, hogy az Úr' elvesztén nem lelhetek enyhülést, azt csak magában kellene hinnie. — Miss Sárának nem lehet bennem bizonyos érzéseket fel nem riasztani; bizonyos érzéseket! Oh igen; de nem semmi más érzéseket bizonyosabban, mint azt, hogy a' legjobb leány néha a' legsemmirekellőbb embert szeretheti.

MELLEFONT. Gyönyörű, Marwood, gyönyörű! Maga mingyárt azon szép kedvében lesz,

mellyben látni régen óhajtom; ámbár, a' mint említettem, örömeztőbb látám vala, ha egymás eránt tekintettel váltunk volna el. De az bennünket talán majd akkor fog meglepni, mikor a' forró szív már kiliheg é dühét. — Engedje hogy kevés pillanatokig egyedül hagyjam. Hozom Miss Sárát.

### Ö T Ö D I K J E L E N É S.

MARWOOD (körültekingetve).

Magamban vagyok e?—Szabadon lélekzhetem,'s arczom természetes voltában mutathatja e ismét magát? Minden vonásban Marwoodnak kell megint lennem, hogy a' tettetés nyügét kitűrjem.—Oh mint útállak, alacsony tettetés! Nem, mintha annak szeretnék látszani a' mi vagyok, hanem mivel te nyomorú menedéke vagy a' tehetetlen bosszúnak. Bizonyosan nem vetemedném arra hogy veled éljek, ha az ég rám bizná villámit! — De csak elvihess célomhoz!— A' kezdet jóval biztat, 's úgy látszik, Mellefont könnyen elánnitítja magát. Ha elsül a' mit óhajtok, hogy egyedül szöllhassak Sárával, úgy — — — Igen, de még nem tudhatom, lesz e haszna. — A' mit neki Mellefont felől elbeszélni fogok, nem lesz újság előtte; rágalmazásimnak nem ad hitelt, fe-

nyezetésimet nevetni fogja. Azonban halljon tőlem való hírt, halljon rágalmazást, fenyegetéseket. Nagyon szerencsétlennnek kellene lennem, ha mind ezek egy vagy más fulánkot nem hagynának szívében. — Csendesen! jőnek. — Többé nem vagyok Marwood. Egy becsstelen megvetett vagyok, ki kisdéd fortélyok által kénytelen elhárítani magáról a' szennyet; egy eltaposott féreg vagyok, ki kinjaiban fetreng, 's eltaposójának legalább sarkába szeretne harapni.

## HATODIK JELENÉS.

SARA. MELLEFONT. MARWOOD.

SARA. Örvendek, Lady, hogy félelmem változásod miatt hiú volt.

MARWOOD. Köszönöm, Miss. Az kissebb volt minthogy miatta gondokba kell vala lenned.

MELLEFONT. Lady, kedves Miss, búcsúját jó venni.

SARA. Illy sietve, Lady?

MARWOOD. Indulásom azok miatt, a' kik Londonban várnak, nem lehet eléggé hamar.

SARA. De ma mégis veszteg maradsz?

MARWOOD. Holnap indulok, de már hajnalban.

MELLEFONT. Holnap, Lady? én úgy hittem, még ma.

SARA. Ismeretségünk, Lady, sietve kezdődik. Hízlekedem vele magamnak, hogy ezután gyakrabban leszek méltóztatva társalkodásodra.

MARWOOD. En kérem barátságodat, Miss.

MELLEFONT. Hogy Ladynak az szíves óhajtása, arról, Miss, én felelek; noha kénytelen vagyok azt a' nem kedves jegyzést tenni mellé, hogy egymást sok ideig meg nem látják. Lady ritkán lesz egy helytt velünk.

MARWOOD (magában). Melly ravasz fordúlással.

SARA. Mellefont, az Úr engem kedves reményemtől foszt meg.

MARWOOD. Az által én veszték legtöbbet, szerencsés Miss.

MELLEFONT. De úgy e, Lady, holnap tehát indul?

MARWOOD. Megeshetik, még előbb. — (Magában). Hogy még senki nem jó!

MELLEFONT. Sokáig mi sem mulatunk. Nem e, Miss, a' válasz után jó lesz azonnal indulnunk? Sir William nem veszi kedvetlenül, ha minél előbb megjelenünk.

# HETEDIK JELENÉS.

BETTY. MELLEFONT. SARA. MARWOOD.

MELLEFONT. Mit akarsz, Betty?

BETTY. Valaki az Úrral akarna szólni, 's késedel nélkül.

MARWOOD (magában). Hah, indul a' dolog.

MELLEFONT. Velem? 's késedel nélkül? Min-gyárt megyek. — Lady, tetszik megkurtítani látogatását?

SARA. Minek azt, Mellefont? — Lady jó lesz, bevárni az Úr' visszajövetelét.

MARWOOD. Bocsánatot, Miss; én ismerem Mellefontot. Inkább megyek vele.

BETTY. Az idegen, Uram. Csak egy szót akar mondani. Nem késhetik.

MELLEFONT. Nyomában leszek. — Ugy hiszem, Miss, azon alku felől hoz hírt, melyet olly nyugtalanul vártam.

(Betty el)

MARWOOD (magában). Szerencsés találó!

MELLEFONT. De még is, Lady — — —

MARWOOD. Ha tehát úgy akarja — — — Miss, e' szerint kénytelen vagyok — — —

SARA. De ne hát, Mellefont! Az Úr nem fogja tőlem irigyleni azt a' szerencsét, hogy vissza-érkezéseig Lady Solmesszel mulathassak.

MELLEFONT. Ha az én Sárám úgy akarja— —

SARA. Csak ne mulasson, kedves Mellefont, 's légyen itt minél előbb, 's vidám arcczal mint mellyel megyen. Az Úr kétségen kívül kedvetlen hírt vár. Ne végyen semmit szívére. Én óhajtom látni hogy az Úr engem elébe tesz egy örökségnek, minthogy nem hijába remélte birtokát.

MELLEFONT. Engedek. — (titkos értelemmel). Én kevés pillantatok múlva bizonyosan itt leszek.

(El).

MARWOOD (magában). Szerencsét az úthoz.

## NYOLCZADIK JELENÉS.

SARA. MARWOOD.

SARA. Az én Mellefontom nyájasságait nem ritkán hamis hangon mondja. Nem úgy leli e, Lady.

MARWOOD. Műdjaihoz annyira hozzá szoktam, hogy meg sem sejtem többé az effélét.

SARA. Nem tetszik ülést vened?

MARWOOD. Ha parancsolod, Miss. — (magában, azalatt míg mind ketten leülnek). E' pillantatot használnom kell.



SARA. Mondja el, Lady, nem leszek e a' legszerencsésbb teremtés az én Mellefontommal?

MARWOOD. Ha Mellefont felleli magát abban melly ötet várja, úgy ötet Miss Sára azzá teheti, a' kit minden halandó irigyelhet. De — — —

SARA. Egy De! 's a' De mellé egy sokjelentésű pauza.

MARWOOD. Én nyiltszívű vagyok.

SARA. És az által határtalanul méltó tiszteletre.

MARWOOD. Nyiltszívű, olykor szinte a' gondolatlanságig, 's ez a' De ezt bizonyítja. — Gondolatlanul ejtett De!

SARA, Nem vélném hogy e' kikerüléssel Lady engem nyugtalanabbá tenni akarjon. Kegyetlen irgalóm melly a' bizonyos veszélyt kimutathatná és csak sejteni hagyja.

MARWOOD. De ne hát, Miss! te az én Dém alatt többet értesz mint én értetni akartam. Mellefont nekem rokonom — — —

SARA. Baráti gáncsod nekem annál sullyosabb lészen.

MARWOOD. De ha épen testvérem volna is, védelmembe venni nememnek egy vagy más tagját kénytelennek érzénem magamat, midőn látnám hogy ez eránt nem legtisztábbak szándékai. Ne-

künk asszonyoknak azon bántásokat, mellyek egy-  
gyikünk vagy másikunk ellen tétetnek, az egész  
nem ellen tett bántás gyanánt illenék vennünk; oly  
bántások gyanánt, miket testvérnek, anyának bosz-  
szólni kellene.

SARA. Ez a' gondolkodás nekem azt igéri —  
— — Reszketek.

MARWOOD. Nem, Miss; ha reszketsz, hagy-  
juk abba.

SARA. Kegyetlen Lady!

MARWOOD. Fáj nekem félre értetve látnom  
magamat. De én legalább valóságos jótétel gya-  
nánt vennék minden közelebbi hirt az felől, kinek  
sorsával a' magamét összekötni szándékoznám.

SARA. Mit akarsz, Lady? avagy nem ismer-  
em e én az én Mellefontomat? Higyj nekem, úgy  
ismerem mint tulajdon lelkemet. Tudom hogy en-  
gem szeret —

MARWOOD. És másokat — — —

SARA. Szeretett. — Azt is tudom. — Tarto-  
zott e engem szeretni, minekelőtte ismert, minek-  
előtte látott. Kivánhatom e hogy én legyek az az  
eggy, ki neki tetszhetém? 's nem vagyok e kény-  
telen megvallani hogy neki tetszeni igyekeztem?  
Nem eléggé méltó e ő a' szeretetre, hogy másban

is támassza e' vágyat? 's nem természetes e, hogy e' vágyban más is szerencsés vala?

MARWOOD. Miss, te őt azon hévvel, azon okoknál fogva véded, mellyekkel én is nem egyszer védettem. Hogy szeretett, nem vétke, 's még inkább nem az hogy szerettetett. De az állhatatlanság, az az örök repkedés, az igen is véték.

SARA. Nem minden esetben; mert a' szeretet' tárgya által, ha az nem érdemli hogy tovább az maradjon, ki van mentve.

MARWOOD. A' Miss Sara' gondolkozását nem lelem igen sanyarúnak.

SARA. Azok felől, kik nem átalják megval-  
lani tévedéseket, nem legsanyarúbb, 's nem is  
szükség hogy az légyen. Mert itt nem az a' kér-  
dés, hogy határozottassék meg a' verőcze, mellyet  
az erkölcs von a' szeretetnek, hanem hogy az em-  
beri gyarlóságnak keljünk méntségére, ha nem  
maradt meg a' verőcze közt, és hogy a' követke-  
zéseket az okosság' törvényeihez képest vegyük  
ítélet alá. Ha, például, Mellefont egy Marwoo-  
dot szeret, és végre elhagyja, úgy ez az elhagyás  
igen dicséretes dolog az előbbi szeretethez képest.  
Szerencsétlenség volna, ha egy romlottat, egy  
útálatra-méltót, azért mert szerette egyszer,  
örökké fogna szeretni.

MARWOOD. De Miss, ismered e te azt a' Marwoodot, kit olly bátran nevezél romlottnak, utálatra-méltónak?

SARA. A' Mellefont' szavai után.

MARWOOD. A' Mellefontéi után! 'S te még nem eszmélél fel, hogy Mellefont a' maga dolgában felette kevés hitelű tanúnak vétethetik?

SARA. Csak épen most sejtem meg, Lady, hogy te engem itt próbára vonzasz. Mellefont mosolygani fog ha megérti tőled, melly komolyanköltelem védelmére.

MARWOOD. Engedj meg, Miss, Mellefontnak beszédünk' tárgya felől semmit nem kell tudnia. Gondolkodásod nemesbb, mint hogy kedvetlenségbe akarhass hozni vele rokonát, ki azért szöll el-lene, mert kötelesnek érzi magát védelmére kelni nemének.

SARA. Én összeháborítani senkit sem akarok, 's óhajtom hogy azt mások is olly kevésbé akarják.

MARWOOD. Elmondjam egy két szóval ennek a' Marwoodnak történetét?

SARA. Nem tudom. — De igen hát, Lady; egyedül azon kikötéssel, hogy abba hagyod, mi-helyt Mellefont visszatér. Azt hihetné, hogy én tevék kérdést, 's nem akarnám hogy illy alacsony tett' gyanújába vegyen.

MARWOOD. E' kérést én tevém vala, ha meg nem fogtál volna előzni. Mellefont ne is gyanítsa, hogy beszédünk' tárgya Marwood volt; te pedig intézzd lépésidet a' hallandó szerint titokban. — Értsed tehát. — Marwood jó ház' gyermeke. Ifju özvegy volt, midőn Mellefont egy barátnéjánál meglátta. Úgy mondják, nem vala sem szépség', sem azon kellem' hijával, melyek nélkül holt minden szépség. Jó neve szenny nélkül vala. Egy dolognak vala szűkében — pénznek. Mind azt a' mit birt — 's úgy mondják, hogy az nagy tekintetű gazdagság vala — áldozatul vivé egy szeretett férj' kiszabadításának, kitől, minekutána szívét 's jobbját neki adta, semmit nem akara megtagadni.

SARA. Gyönyörű vonás, Lady. De óhajtanám, állana más képben.

MARWOOD. Mind az mellett hogy tudva volt birtokának eltűnése, sokan keresék, készek megosztani vele gazdagságaikat. E' gazdag és főrendű imádók' számában vala Mellefont is. Szíve jobbjá után esdeklett, 's az a' bővség, melybe Marwoodot tenni ígérte, legutolsó pont vala, mellyért szerettetni kívánt. Látta ő mingyárt az első beszéd közt, hogy itt nem olly asszonnyal van dolga, ki hasznot les, hanem azon nemesbb gondolkozásával,

ki kész volt volna elébe tenni a' szegény kalibát a' márványpalotáknak, ha ebben szeretett férjjel, a' palotákban pedig csak gazdaggal kell vala élnie.

SARA. Ismét egy vonás, melyet irigylek egy Marwoodnak. Ne hízlekedjél neki, Lady, különben szálni fogom.

MARWOOD. Mellefont épen meg akará tenni a' házassági lépést, midőn hirt veve egy bátyja' kiholta felől, ki gazdag örökségét olly kötés alatt hagyta reá, hogy bizonyos rokonát elvegye. Marwood az ő kedvéért gazdagabbakat eresztett vala el, 's Mellefont most vetélkedni akara vele nagylelkűségben. Feltevé magában hogy ezen hagyomány felől csak akkor szolland Marwoodnak, midőn ő ezt neki feláldozá.

SARA. Oh Lady, ki tudja inkább mint én, hogy Mellefont egyike a' legméltóbb halandóknak!

MARWOOD. 'S mit tőn Marwood? Késő este tudta meg mit szándékozik tenni őérette Mellefont; 's midőn más nap látására jött, üresen találé a' házat.

SARA. 'S hova lett? minek tette azt?

MARWOOD. Mellefont Marwood helyett egy hátra hagyott levelet találá, melyből azt érté, hogy

ötet látni soha nem fogja. Nem tagadja ugyan hogy ötet szereti; de épen azért nem engedheti meg, hogy miatta egy lépést tegyen, mellyet egykor kénytelen leend megbánnia. Feloldá fogadásaiból, 's kérte, teljesítse tartalék nélkül bátyja' akaratját, 's lépjen a' temérdek jószág' birtokába. Eszes férfi azt okosabban használhatja mint hogy vele egy asszonynak tégyen gondolatlan csapodárságot.

SARA. De Lady, melly okoknál fogva kölcsönözzsz te Marwoodnak illy nemes gondolkozást? Lady Solmes bánhata így! de nem Marwood. Marwood bizony nem.

MARWOOD. Hogy Miss Sára el van foglalva Marwood ellen, nem csudálhatni. — Mellefont csaknem megcsábúla, midőn a' Marwood' végzését megérté. Mindenfelé küldé ki utána embereit, hogy nyomába akadhasson. Végre nyomába akadt.

SARA. Kétségen kívül mert akará hogy feltaláltassék.

MARWOOD. Ne semmi kesernyés megjegyzést, Miss; egy lágylelkű leány ajakin az helyén kívül áll. — Fellelte, de megkérlelhetetlennek, hajthatatlannak lelte. Nem fogadta el 'obbját; 's az az egy, a' mire őt Mellefontnak hosszas esdeklései rá birhaták, az volt, hogy Londonba visszatér. Igéretet tévének egymásnak, hogy addig halasztják el

összeköttetéseket, míg a' rokon leány, elúnván a' várást, alkuval fogja megkínálni. Azonközben Marwood nem távoztathatá el Mellefontnak minden-napi látogatásait, mellyek jó ideig nem voltak egyéb, mint egygy szerető' tisztelettel elegy megjelenései, ki magát a' barátság' korlátjai közzé látá visszatolva. De a' heves vérnek nehéz e' korlátok közt megmaradni. Mellefont egyetemben bírja azon széditő tulajdonokat, mik által a' férfi a' mi nemünknek olly igen veszedelmes. — — Ezt senki nem tudhatja inkább mint Miss Sampson.

SARA. Ah!

MARWOOD. Miss, te sohajtasz? — Gyengesége felett Marwood is sokat sohajtott, 's még ma is sohajt.

SARA. Elég, Lady, elég! E' fordulat, úgy vélem, több vala mint egygy kesernyés megjegyzet, mellytől engem eltiltanod tetszék.

MARWOOD. Fordúlatom' célja nem az vala, hogy neked kesernyés légyen, hanem hogy veled azon világban láttassa a' szerencsétlen Marwoodot, mellyben őt legigazábban fogod megítélhetni. — Egygy szóval, a' szerelem megadá Mellefontnak a' férj' minden jusait, 's a' hálátalan nem látá többé szükségesnek, hogy e' jusait a' törvények előtt megszenteltesse. Mi szerencsés volna Marwood,



ha az ő gyalázatját csak az ég és Mellefont 's ő maga tudná! melly szerencsés ha egy nyomorgó leánygyermek az egész világnak nem fedné fel a' mit Marwood önmaga előtt is titkolni szeretne.

SARA. Mit mondasz, Lady, leánygyermek——

MARWOOD. Igen is, Miss; egy szerencsétlen leánygyermek Miss Sara Sampsonnak közbelépése által örökre veszti reményét, hogy szülőjire pirulás nélkül tekinthessen.

SARA. Rettenetes hír! 's nekem Mellefont ezt nem vallá meg! — Hihetem én ezt, Lady?

MARWOOD. Higyd, hogy Mellefont nem ez egyet hallgatta el előttd.

SARA. Nem ez egyet! 'S mit hallgathatott volna ezenkívül?

MARWOOD. Hogy Marwoodot még most is szereti.

SARA. Lady, te engem megölsz.

MARWOOD. Tíz esztendeig üzött szerelem nem alhatik el egészen. Elhülést szenvedhet, szenvedhet csorbát, de csak rövid ideig. Akkor új hévvel fog fellobbanni. Nekem könnyű volna egy Miss Odaffet, egy Miss Dorcast, egy Miss Moort említnem, kik rettegteték Marwoodot, hogy férjét más lánczokba rántják által, 's magokat utoljára is megcsalva láták reményekben. Mellefont

előtt bizonyos határ van, mellynél továbbra magát vitetni nem engedi, és a' mellyről, mihelyt élesen szembe fogá, vissza pattan. De tegyük, Miss, te volnál az a' szerencsés, te volnál az az eggyetlen, kinél meggyőzte volna örök idegenségét a' házasság' lánczaitól; hihedt e, hogy örökre fognád szívét is bírhatni.

SARA. Én szerencsétlen! mit kell hallanom?

MELLEFONT. Oh úgy annál bizonyosabban reppenne vissza annak karjai közzé, ki nem bánt vele olly szorosan. Hitvese' nevét te viselnéd, 's az ama' másik volna.

SARA. Ne gyötörj illy rettenetes képzetekkel. Szólj mit tégyek. Néked őt teljesen kell ismerned; értened kell, mi által tehetek előtte kíváнатossá egy kötést, mi nélkül a' legtisztább szeretet is undok szenvedelem marad.

MARWOOD. Hogy a' madarat megfoghatni, Miss, azt tudom; de hogy annak a' kalitkában lételt kedvesebbé lehessen tenni a' szabad mezőnél, azt nem tudom. Azt hinném tehát hogy jobb meg nem fogni, mint osztán kesergeni hogy a' szándék el nem sült. Elégedjél meg vele, Miss, hogy egy ideig hurkaidon függ; 's előre látván hogy azokat csalhatatlanul eltépi, ha szorosan össze vonod, kiméld meg hurkaidtól, 's ne vond össze szorosan.

SARA. Nem tudom, a' játékos, fúlánkos hasonlítást jól értem e, Lady.

MARWOOD. Ha fáj, értetted. — Eggy szóval, tulajdon javad és eggy más' java, 's az okosság és a' jó szív, rá indíthatják 's indítsák rá Miss Sampson, hogy mondjon le eggy férfiről, kinek birtokához Marwoodnak elsőbb és több jusa van. Te, Miss, úgy állasz még vele, hogy róla, nem mondom igen sok becsülettel, de még is köz gyalázat nélkül még lemondhatsz. Eggy rövid eltűnés valamelly kedvessel, szenny ugyan, de olly szenny még is, melyet lemoshat az idő. Néhány év mindent el fog feledtethetni, 's a' világon sok férfi van, ki eggy zsíros örökségért kész behunyni holmire szemeit. Ha Marwood e' környülmények közt volna, 's búcsúzni-indult kecseinek férjére, segédtelen leányának atyára nem volna szüksége; bizonyos vagyok, hogy Marwood Miss Sampson eránt több nagy szívűséget mutatna mint Miss Sampson igyekszik gyalázatos nehézségekkel élni Marwood eránt.

SARA (megbántva kelvén fel). Ez messze megyen Illik e illy beszéd a' Mellefont' rokona' ajakira? — Melly nemtelenül árúztatik el itt az én Mellefontom. Most látom, Lady, miért hagyta ő téged nálam olly nehezen. Tapasztalni fogta, mit retteghet

nyelvedtől. Valóban mérges nyelv! — Bátran szölok, mert Lady Solmes eléggé hosszan szólla illetlenül. — Mi által szerezhete Marwood egy engesztelőt, ki minden elmésségét segédre szöllítja, hogy vakító Románjával megtéveszthessen, 's elöthassa bizodalmomat egygy férfi' egyenességéhez, ki ember, 's gyarló ember, de nem szörnyeteg. Egyedül azért mondatott e nekem hogy Marwood neki egygy lyánygyermekével dicsekszik? egyedül azért neveztetett e előttem ez 's amaz Miss, hogy utoljára a' legkarczolóbb móddal az adassék értésemre, hogy jól tenném ha magamat utána vetném egygy vétkeiben megrögözött szemtelennek?

MARWOOD. Ne olly igen tüzesen, kérném. — Vétkeiben megrögözött szemtelennek? — Miss Sára kétség kívül nem gondolta meg jelentéseket.

SARA. Nem ollyan e ő még azon rajzolatban is, mellyet róla Lady Solmes teszen? — Jó, Lady; te neki barátnéja, talán legbelsőbb barátnéja vagy. Nem pírónságúl mondom ezt; e' világon nem élhetünk csak ollyakkal, a' kik méltók hozzánk. De mint jövök én ahhoz, hogy ennek a' te barátságodnak miatta illy mélységre süllyesztessem? Ha én egygy Marwood' tapasztalásival bírtam volna, bizonyosan nem tettem volna egygy botlást, melly most vele egygy sorba ejt. 'S ha megtettem volna

is, nem maradék vala benne tíz esztendeig. Egészen más, tapasztalatlanságból botlani meg, 's más, ismerni a' botlást, 's még is benne megmaradni. — Ah Lady, ha tudnád, mennyi bánatot, mardosást, mennyi gondot, rettegést szenvedtem én botlásom miatt! — Botlásom miatt, mondom, mert mint lehetnék olly kegyetlen magamhoz, hogy azt véteknek nevezzem? Az ég is megszűnt annak tekinteni, midőn elhárítá rólam büntetését, 's visszaadá atyámat. — Elijesztem Ladyt? mint változnak el egyszerre arcának minden vonásai! Ég, lángol, meredt szemeiből düh rettent, csikorogva rándúl félre szája. — Ah, ha megbántalak, Lady, esedezem bocsánatodért. — Szerencsétlen teremtés vagyok e' szertelen érzelettel; a' mit mondál, kétség' kívül nem vala rossz szándékkal mondva. Feledd hirtelenségemet! — Mivel engesztelhetlek meg? mivel tehetlek én is barátnémmá, millyet Marwood talál a benned? Térdre borúlva kérlek ezért — (letérdel előtte) — térdre borúlva kérem barátságodat, Lady; — és ha azt meg nem nyerhetem, legalább igazságodat kérem, hogy engem ne állíts egygy sorba Marwooddal.

MARWOOD (kevélyen vonva vissza magát, 's Sárát térdelni hagyván). E' térdelése Miss Sampsonnak sokkal kedvesbb Marwood előtt, mint hogy azon, Sá-

rától nem ismerve; örvendhetne. Ismerjen hát ez a' Sara Sampson bennem Marwoodra, kivel egy sorba ne állíthatni térdelve kéri önnagát Marwoodot.

SARA (elijedve szökvén fel, 's reszketve vonván vissza magát). Az Asszony e Marwood? — Ah, most ismerek gyilkos megtartómra, kinek csapását egy titkos álom előre éreztette velem! Ő ez! Fuss, szerencsétlen Sára! Mellefont, segéljen! Segélje szerencsétlen kedvesét! 's te, kedves szózatja a' legjobb atyának, zengj! — Hol zeng az; hova siessek felé? — Itt? — Ott? — Mellefont! Betty! segéljete! — Most jó nekem gyilkos ököllel! — segéljete!

(Sietve el).

## NYOLCZADIK JELENÉS.

MARWOOD.

Mit akar az eszelős? — Oh, miért nem mond valót! miért nem mehetek neki gyilkos ököllel! Eddig kell vala halasztanom az élesre fent vasat! Mi lehetne édesbb, mint ha most, lábaimnál térdelve, e' magát megalázó hajlásban, verhettem volna keresztül? — Mit most? El vagyok árulva. Mellefont e' perczben itt lehet. — Menjek? Bevárjam? — Bevárom, de nem henyén. Talán hogy ötet cselédem' fortélya még sok ideig távol

tarthatja. — Látom, félnek tőlem. Mit nem követem tehát az utolsót mivel ellene élhetek? — A' fenyegetés nyavalyás fegyver; de a' kétségbeesés a' legnyavalyásabbat sem veti meg. Eggy félénk lyány, ki összebomlott érzékeivel nevem' hallására is fut, a' rettentő szavakat tetteknek veheti. — De Mellefont ismét magához hozza, feléleszti, 's megtaníthatja hogy kaczagja fenyegetésimet. Fogja — 's talán nem fogja. Kevés dolog történt volna meg e' világon, ha mindég nézék, melly következése lesz. 'S nem vagyok e' elszánva a' legrettenetesebbre is? — A' gyilkos másnak vala készítve, a' méreg magamnak. — Rég olta szívem mellett hordom azt, hol a' jobb időkben imádóim' levelkéjét szoktam vala rejtegetni, a' bizonyos, de lassú 's nekünk édes mérget! — Oh ha az nem csak az én ereimben űzhetné pusztító dühét! ha a' repdesésekhez szokottnak is hozhatna halált! — Mit tartóztatom magamat hasztalan fohászimmal? — El! sem magamat, sem ezt a' lyányt itt, magunkhoz nem kell térni hagynom. Nem akar merni, ki hideg vérrel akar merni.

( El. )

## ÖTÖDIK FELVONÁS.

### ELSŐ JELENÉS.

Sára' szobája.

SARA (elalélva egy karszéken). BETTY.

BETTY. Nem érzi jobban magát, Miss?

SARA. Jobban, Betty? — Csak Mellefont jö-  
ne! Elküldél utána?

BETTY. Norton és a' Fogadós keresik.

SARA. Norton jó ember, de éles. Általában  
nem akarom hogy urának miattam tiszteletlensé-  
geket mondjon. Azok szerint, a' miket ő maga  
mondott nekem Mellefont felől, Mellefont nem vét-  
kes. — Úgy e Betty, Mellefont a' te szemeidben  
is nem vétkes. Ez az asszony utána jött, 's Melle-  
font annak nem oka. Marwood magán kívül van,  
dühödten viseli magát, ált akarja verni Mellefontot.  
Látod, Betty, melly veszélyeknek tevém ki őtet.



Mert, mondd meg magad, nem én e? 'S végre kimondja neki a' gonosz, hogy mig engem meg nem lát, vissza nem tér Londonba. E' kicsinységet meg lehetett e tőle tagadni? Hányszor nem ohajtám én magam is ezt a' Marwoodot láthatni! Mellefont tudja hogy a' mi nemünk nem győzheti meg ezt a' gyengeséget. 'S ha én nem fejeskedém vala, hogy hagyja nálam, elvivé tőlem. Ál név alatt láttam volna, nem tudva, kit látok. 'S ki tudja, e' ravaszkodás még tetszett volna magamnak is idővel. Eggy szóval, az egész vétek enyém. — Való, megijedtem; de egyéb baj nem is ért. Az a' kis ájulás, mit teszen az? Tudod, én arra külföldben is hajlandó vagyok.

BETTY. De illy nagyban az én Missemet még nem láttam.

SARA. Ne mondd! Képzelem, azzal néked, jó gyermeknek, elég rémülést, elég bajt okoztam.

BETTY. Maga Marwood is mélyen megilletve látszott a' veszélyen, mellyben a' mi kedves Sáránkat látá. Hijába kértem, hogy távoznék el; el nem méne, míg szemeidet ismét felvetéd, 's orvos porát neked bé nem adhatá.

SARA. Szerencsének kell vennem hogy ájulásba estem volt; mert ki tudja, mit hallék vala még. Ok nélkül nem jöve utánam. Nem képzeled,

melly igen magamon kívül valék. Egyszerre juta eszembe a' rettenetes álom, 's úgy futottam mint valamely őrült, ki nem tudja, hova fut, és miért fut. — De Mellefont még sincs. — Ah!

BETTY. Melly ah, Miss! melly rándulatok!

SARA. Isten, melly nyilallás ez!

BETTY. Mi baja megint, édes Sára?

SARA. Semmi, semmi. — Egy szúrás. Nem egy szúrás; ezer, ezer tüzes szúrás egyben. — De légy csendesen; elmúlt.

## M Á S O D I K J E L E N É S.

NORTON. SARA. BETTY.

NORTON. Mellefont ezennel itt lesz.

SARA. Az jó, Norton. Hol tudád fellelni?

NORTON. Egy isméretlen kivivé a' város kapuján, hol, a' mint mondá nem tudom kicsoda várja, 's Mellefonttal valamely nagy sullyú dolog eránt akar értekezni. Sok ide oda csavargás után az ámitó elsuhana tőle. Jaj neki ha megkapatja magát; Mellefont annyira magán kívül van.

SARA. Mondád neki, mi történt?

NORTON. Mind.

SARA. De még is kémeléssel, tartózkodással?

NORTON. A' tartózkodás nem jutta eszembe. Elég hogy tudja, melly veszélyt húzott ismét Miss Sárára.

SARA. De ne hát, Norton! azt én magamnak köszönhetem.

NORTON. Mért ne legyen soha vétke Mellefontnak? — Jőjön, jőjön az Úr; az Angyal már kimenté az Urat.

### HARMADIK JELENÉS.

MELLEFONT. NORTON. SARA. BETTY.

MELLEFONT. Ah Miss, ha néked ez a' szerelmed nem volna — — —

SARA. Kettőnk közt úgy kérdésen kívül én volnék a' szerencsétlenebb. Ha az Úron valami kedvetlenebb nem történt mint rajtam, nyugodt vagyok.

MELLEFONT. Sára, jó Sára, nem érdelek e' kegyel elfogadtatni.

SARA. Bocsássa meg erőtlenségemnek, Mellefont, hogy több szeretettel nem fogadtatik. Egyedül azért óhajtanám hogy kevésbbé legyek beteg.

MELLEFONT. Hah, Marwood, még ez az árulás vala hátra! A' semmire-kellő, ki engem titkot színlő arczával egygy úczából más úczába, egy szögbe más szögbe csalt, nem lehet nem az ő bérleltje. E' ravaszsággal távoztata el innen. Vastag, tompa fortély; de épen vastagsága, tompasága cselekvé, hogy fortélynak nem ismerém. Ok nélkül azt nem tevé. Menj Norton, keressd fel, 's el ne szalassz meg megjelenek.

SARA. Minek azt, Mellefont? Bocsásson meg Marwoodnak!

MELLEFONT. Menj, Norton.

(Norton el).

### NEGYEDIK JELENES.

SARA. MELLEFONT. BETTY.

SARA. Hagyja menni az elalélt ellent, ki utolsó sikertelen ostromával akara tenni még egy próbát. Marwood nélkül én sokat nem tudnék.

MELLEFONT. Mi az a' sok, kedves Miss?

SARA. A' mit nekem Mellefont nehezen mondott volna. — Az Úr zavarban vagyon. — Jó, feledni fogom tehát, mivel nem akarja hogy tudjam.

MELLEFONT. Nem tudom rettegni, hogy Sára felőlem higgye, a' mi sérelmest rólam a' rágalmazás' bosszúja mondathatott.

SARA. Arról más alkalommal, Mellefont. De miért hallgatja el, hogy az Úr' élte veszélyben forga? Mellefont, én feném vala a' vasat, mellyel az a' Marwood az Urat előlte volna; az Úr' gyilkosa én voltam volna.

MELLEFONT. A' veszély nem vala nagy. Marwood vad dühében volt, én csendes vérrel. Így ütésének el kelle téveszteni célját. Csak az a' másik csapása ne volt légyen sikeresbb, mellyel Miss Sárát igyekezett rossz vélekedésbe hozni Mellefontja ellen. — Csaknem rettegem azt. — Ne, edes Sára, ne hallgassa el a' mit tőle fogott hallani.

SARA. Igen tehát, Mellefont! — Ha a' leggyengébb kétségem lehetne az Úr' szerelmebe, úgy azt az az esztelen elolthatá vala. Erzenie kell a' gonosznak, melly becses kincsetől van általam megfosztva.

MELLEFONT. Úgy még végre valamelly becsét kell tennem szentelenségére. De az én Mísem kikerüléseket látszik keresni, 's nem akarja hogy tudjam — — —

SARA. Fogom mondani, Mellefont, 's a' mit eddig mondek, közelítő lépés vala felé. — Hogy engem Mellefont szeret, az tehát nem szenved kétséget; bár azt ne kell vala látnom, hogy szeretete a' bizodalom' hijával van; az nekem nem volt volna kevésbbé kedves mint maga a' szerelem. Eggy szóval, kedves Mellefont — — — Miért teszi nekem a' szállást olly nehézé ez a' szorúlat itt? Kénytelen leszek azt gondos fordulatok nélkül tenni, a' mit tennie nem fognék, ha el nem bágyasztott volna gyengeségem. — Marwood bizonyos zálogot említett, 's Norton kevésbbé tud titkot tartani, mint hogy — — — Engedjen meg neki, Mellefont! — Eggy nevet említe, melly az Urban más nemű szeretetet ébreszt fel, mint a' mellyet erántam érez.

MELLEFONT. Lehetséges e? 's a' szemtelen megvalla tulajdon gyalázatját? — Ah Miss, bocsásson meg zavarodásomnak. — Ha tehát már tudja, mit akarja tőlem hallani? — Ne lépjen soha az én Sárom elébe a' kis szerencsétlen, kinek nem vethetni egyebet szemére, mint hogy Marwood az anyja.

SARA. De tehát az Úr szereti a' kis szerencsétlent?

MELLEFONT. Inkább, Miss, mint hogy tagadhatnám.

SARA. Jó, Mellefont. Melly igen szeretem az Urat ez érzéséért is. Az Úr engem igen megbántott volna, ha tulajdon vére' vonzódását megtagadta volna az én kimélésemért; 's már is megbánta, midőn azt mondá, hogy az nekem soha nem lép előmbé. Nem, Mellefont! azon fogadások' számában, a' mellyeket az Úr nekem a' Mindeneket látó' szemei előtt tenni fog, álljon az is, hogy az Úr el nem hagyja magától Arabellát. Anyja' kezében maradván, nem fogna méltóvá lenni atyjához. Eljen jusaival mind kettejek felett, 's állítson engem a' Marwood' helyébe. Engedje nekem a' szerencsét, hogy magamnak egy barátnével nevelhessek, ki lételét az Úrtól vette, hogy benne egy asszonyi Mellefontot nevelhessek a' magam nememnek. Gyönyörű napok, ha majd Atyám, ha majd az Úr ha majd Arabella veendik gyakorlásba gondjaimat. — De ah melly távol vannak még a' jövődőben! — 'S a' jövődő talán nem is fogja ismerni, 's azok csak ohajtásimban szerencsék. Egy nem ismért, soha nem érzett sajditás más kinézés felé intézi szemeimet, egy homály felé, egy szent árnyékba. — Mi lel engem? (befogja szemeit).

MELLEFONT. Melly hirtelen átlépés a csudálatosból az ijedségesbe! — Menj, menj, Betty, szerezz segélyt. — Mi baja imádott Miss? menyeyei lélek, mi baja? Miért rejti el e' kedves tekintetet ez az irigy kéz? — (elvonja azt). Ah, ez az arcz most kinos fájdalmakat árúlgat, 's akarhatja ellen. És még is irigynek nevezem a' kezét, hogy előlem ezt a' fájdalmas szép arczot elfedni igyekszik. Én a' gyönyörűséggel együtt érezzem fájdalmait. — De menj tehát, Betty!

BETTY. Hova menjek?

SARA. Maradj, Betty! elmúlik. — Nem akarom többé ijesztetni, Mellefont.

MELLEFONT. Betty, mi történt itt. — Ezek nem lehetnek csak ájulás' következései.

### ÖTÖDIK JELENÉS.

NORTON. MELLEFONT. SARA. BETTY.

MELLEFONT. Itt vagy megint, Norton? — Jó, hogy itt vagy; itt rád több szükség lehet.

NORTON. Marwood elment.

MELLEFONT. 'S nyomban követik átkaim. — Elment? hova? — Baj és halál 's bár az egész pokol menjen utána! öldöklő tüzet szórjon rá az



ég; a' föld szakadjon be alatta, 's nyelje bé a' minden asszonyi szörnyek' legundokabbikát!

NORTON. Mihelyt szállására ért, fogattatott, 's nyargalva ment el Arabellával. E' levelet hagyá az Úrhoz. —

MELLEFONT. (áltvévén a' levelet). Hozzám? — Parancsolja e, Miss, hogy olvassam?

SARA. Majd ha csendesebb lesz, Mellefont.

MELLEFONT. Csendesebb! 's lehetek e az, míg bosszúmat nem állom Marwoodon, 's vesztélyen túl nem látom az én Sárámát.

SARA. Ne hallassa velem a' bosszú' nevét. Az nem a' mi dolgunk. — Az Úr' feltöri a' pecsétet? — Ah, Mellefont, miként esik, hogy bizonyos szebb tettekre kevésbé hajlandóknak érezzük magunkat egészséges napjainkban mint megbágyadott testtel? Az Úr küzd nyugalmat, elszelidülést nyerni, 's nekem természetl ellenkezőnek tetszik az indulatnak ez a' dobzódása. — Ne tudassa az Úr velem a' levél' tartalmát.

MELLEFONT. Melly lélek tol engem, hogy ne engedelmeskedjem az én Sárámnak? Akaratom ellen törtem fel a' levelet, akaratom ellen meg kell olvasnom.

SARA (míg Mellefont olvas). Hogy az ember olly ravaszúl tudja kétfelé választani magát, 's magá-

ból és indulatjából mint csinál két különböző lényt, hogy a' mit elcsendesült vérrel nem javallhat, ennek tulajdonítsa. — A' sómat, Betty. Új lankadástól kezdek félni, 's látom szükségem lesz rá. — Sejted, melly behatást téssen Mellefontra a' szerencsétlen levél? — Mellefont! — Az Úr magán kívül van. — Mellefont! — Isten! — Itt, Betty, add neki a' sót. Nagyobb szüksége van rá mint nekem.

MELLEFONT (visszataszítván Bettyt). El tőlem, szerencsétlen! Orvosságod méreg.

SARA. Mit mond, Mellefont? Térjen magához. — Az Úr földre érte őtet.

BETTY Én Betty vagyok; végye az Úr!

MELLLFONT. Ohajtsd, szerencsétlen, hogy ne volnál! — Menj, hogy a' vétkes helyett téged ne tekintselek annak.

SARA. Melly szók! — Mellefont! — kedves Mellefont!

MELLEFONT. A' végső kedves Mellefont ez isteni szájból, 's nem többé soha! — Lábainál imádozt Sárám! (térdre hullván előtte). — De mit akarok lábainál? — (felszökve) — felfedni e? — 'S én fedjem fel? — Én, én fedem fel, hogy utáljon, hogy kénytelen legyen utálni. — Ne tudja meg tőlem tartalmát! — De meg fogja! — Mit henyéltek itt?

— Norton, menj, hozz elő minden orvost! Keress segédet Betty! — Nem; maradjatok. En megyek.

## HATODIK JELENÉS.

SARA. NORTON. BETTY.

SARA. Elment? — Oda vagyok! — Mit ért ez alatt? — Érted őt, Norton? — Beteg vagyok; igen beteg vagyok; de értsed a' legnagyobbat; azt, hogy halok; 's oda vagyok e azért? — 'S mit akar ved, szegény Betty? — Te kezeidet tördeled; Bátorodjál fel; te őtet meg nem bántottad, 's Mellefont magához fog térni. — Csak kérésemet teljesítette volna! csak meg ne olvasá vala a' levelet! képzelheté, hogy abban a' Marwood' utolsó mérge lesz.

BETTY. Melly rettentő sejdítés. — Nem, nem! nem lehet az! nem hiszem.

NORTON (a' szín felé indulván). Sir William' öreg szálgája, Miss —

SARA. Jöjön, Norton!

## HETEDIK JELENÉS.

WAITWELL. SARA. BETTY. NORTON.

SARA. Levelemet fogod várni, jó Waitwell. Készen áll, szinte a' bérekesztésig. — De miért illy zavart képpel. Érteni fogtad hogy rosszúl vagyok.

WAITWELL. 'S még többet ennél.

SARA. Veszedelemesen rosszúl. Ezt inkább Mellefontnak fellobbanásaiból húzom ki mint a' mit érzek. — Waitwell, ha a' szerencsétlen Sárának szerencsétlen atyjához el nem végzett levelet volna kénytelen vinni! — De reméljük a' legjobbat! Várakozhatol e holnapig? — Talán addig lesz egy jó pillantatom hogy elindíthatlak. Most nincs erőm rá. E' kar zsibbadtan függ oldalom mellett. — Ha olly könnyen hal el az egész test mint e' tetem — — Te öreg ember vagy, Waitwell, 's nem lehetsz messze életed' utolsó perczétől. Higyj nekem, ha az a' mit érzek, halál' közelítése, úgy az épen nem keserű. — Ah! — Ne gondold ezzel az ah-val! — Minden kedvetlenség nélkül nem eshetik meg. Érzéketlen nem lehet az ember: de szenvedni nem tudónak nem illik lennie. — Betty, ne sirj;

BETTY. Engedj, édes Miss, hogy eltávozhassam —

SARA. Menj, Betty; tudom én hogy haldokló körül lenni nem mindennek dolga. Waitwell mellettem marad. — Norton, kedvemet tennéd, ha Urad után látnál. Epedek őt meglátni.

BETTY (kimenvén). Ah Norton, a' port én a' Marwood kezéből vettem.

## NYOLCZADIK JELENÉS.

WAITWELL. SARA.

SARA. Waitwell, ha barátságból körüllem maradsz, ne csinálj illy szánakodó arcot. Te némán állasz. Szólj; kérlek, atyám felől. Mondd el újra a' mi kedvest ezelőtt kevés órával mondál; hogy erántam megengesztelődött, hogy nekem megbocsát. Mondd ezt, 's tedd mellé, hogy ama' másik atyám az egekben nem lesz kevésbbé irgalmas. — Úgy ezt remélve halhatok meg? — Ha ezek engem érkezésed előtt értenek volna, mit csinálnék most? Kétségbe estem volna! Annak gyűlölésével menni ki a' világból, ki természete ellen bánik, midőn kénytelen bennünket gyűlölni — melly gondolat! Beszéld el neki hogy én a' legforróbb hálá-

nak, gyermeki szeretetnek, megbánásnak legteljesbb érzésivel múltam ki. Mondd, — ah, hogy azt magam nem mondhatom! — mint tölt el szívem meg nem érdemlett kegyeivel. Az élet neki legkissebb jótéte volt. Ah, miért nem tölthetem annak végső kevés részét az ő lábainál!

WAITWELL. 'S ohajtanád őt látni, Miss?

SARA. 'S te kételkedhetnél leghevesbb óhajtásom, utolsó óhajtásom felől?

WAITWELL. (magában, fél hanggal). Hol lelem fel a' rég ólta keresett szót? A' hirtelen öröm veszedelmes, mint a' hirtelen ijedés. Félek azon elragadó behatástól, melyet az öreg' véletlen megjelenése e' meggyengült érzékekre tenni fog.

SARA. Mint érted azt? Ki' megjelenése.

WAITWELL. Az óhajtotténak. — Szedje össze erejét, Miss.

### KILENCZEDIK JELENÉS.

SIR WILLIAM. SARA. WAITWELL,

SIR WILLIAM. Waitwell, sokáig maradal ki. Látnom kell őtet — — —

SARA. Ki' szózatja ez?

SIR WILLIAM. Ah, leányom!

SARA. Ah, atyám! — Emelj fel, Waitwell, hogy lábáihoz hullhassak. — (fel akar kelni, 's gyengesége miatt visszarogy székébe). Hiszen az ő maga. Vagy valamelly élesztő jelenés talán, az égből küldve alá, hasonló amahhoz, ki az erőt jöve erősíteni. — Áldj meg, bár ki vagy, követe a' könnyörülőnek szeretett atyám' alakjában,

SIR WILLIAM. Az Úr' áldása rajtad, leányom. — Maradj csenedben. — (Sára ismét kelni akar'. — Másszor, lyányom, mikor több erőd lesz; akkor örömmel fogom látni, hogy reszkető térdeimet öleled.

SARA. Mostan, atyám, vagy soha. Én majdan nem leszek szerencsés, ha néhány perczem marad, szivem' érzéseit elődbe önthetnem. De nem perczek, sok nap, egygy újra élt egész élet kívánnatnék arra, hogy mind elmondjam a' mit egygy vétke, egygy bánkodó, egygy megbüntetett leány egygy elkeserített, nagyszivű, kegyes atyának mondhat. Az én vétkem, a' te bocsánatod — — —

SIR WILLIAM. Ne vádold magad' azért a' mi nem egyéb mint gyengeség, 's ne csinálj nekem abból érdemet a' mi tartozás. 'S ha azt érdemnek veszed, emlékeztess hogy későn teszem. Miért nem bocsátottam meg mingyárt? 's miért kénysze-

ritélek hogy engem elhagyj. És még ma is, mi szükség vala bevárnom leveledet, holott neked már megbocsátottam? Ímé már egy egész nap olta birtokod, ha siettem volna karjaid közzé. Szívemnek egyik titkos redőjében egy általam nem ismért neheztelésnek kelle maradni hogy szereteted felől bizonyossá akarám elébb tenni magamat, 's úgy adnom ismét neked szívemet. Illett e atyához csak a' maga örömről gondoskodni? Mondd hogy nekem több vala a' te birtokod' öröme mint tenmagad. — Hát ha meg kellene válnom e' nekem kedves örömtől! De ki mondja hogy el kell? Te élni fogsz! te még sokáig fogsz élni! Verj el magadtól minden bús gondot. Mellefont nagyobbnak nézi a' veszélyt mint illenék. Fellármázta a' házaát, 's futott orvost hozni elő, kit illy kisdud városban talán nem is találhatni. — Látám melly tűzben volt, melly mély elcsüggedésben, a' nélkül hogy engem ő láthatott volna. Most már tudom hogy téged igazán szeret; most már örömet engedlek neki. Bevárom, 's jobbába zárom jobbat. Való e, hogy Marwood ejte e' gyengülésbe? Úgy értém a' Betty' fuldoklásiból, de semmit nem többet. — De mit vizsgálom, bágyadtságod honnan jó, holott arról kellene gondoskodnom, hogy könnyítsek rajta. Minden percz betegbé teszen, 's én itt veszteglek!



— Waitwell, mit kezdjünk? hova fussak? kit kiáltsak segédre? mit fordítsak rá? Egész birtokomat, egész életemet! — De felelj hát!

SARA. Jó atya, hijába volna minden; hijába még ha életet tenné is kockára, melly minden becs felett van.

### TIZEDIK JELENÉS.

MELLEFONT. SARA. SIR WILLIAM. WAITWELL.

MELLEFONT. Merjek e ismét ide lépni? — El e még?

SARA. Lépjen közelebb, Mellefont.

MELLEFONT. Ah, hogy még életben láthatom az én Sárámat! Nem, Miss; ah vigasztalás, segéd nélkül jövök; kétségbeesés vezet elő! — (megpillantván Sir Williót). Az Úr itt, Sir? — Szerencsétlen atya, melly irtózatoss látványra érkezik! Oh mért nem érkezék hamarább! Későn jó leányát megtartani. De megbosszulva látni magát, arra későn nem jöve.

SIR. WILLIAM. Ne emlékezzünk e' pillanatban hogy ellenségek valánk. Nem vagyunk azok már, nem leszünk azok többé. Tartsa meg gyermekemet nekem, 's magának hitvest tarta meg.

MELLEFONT. Csinálja, Sir, hogy Isten legyenek, 's akkor tegye e' kívánságot. — Miss, én kimondhatatlan veszélyt huztam magára; mit késsek tehát kimondani azt is, a' mit még nem tud. Meg fog halni! 's tudja e, ki' kezétől?

SARA. Nem akarom tudni; az is sok hogy gyaníthatom.

MELLEFONT. Tudnia kell, édes Sára; mert ki felel arról, hogy hamis gyanúra süllyedhet? Íme ezt írja Marwood: — (olvass) „Midőn e' soraimat olvasni fogja, Mellefont, hívtelensége már büntetve lesz azon, a' kiért azt rajtam elkövette. Megnevezém neki magamat, 's ő ijedtében elájúlt. Betty mindent elkövette hogy magához jöhessen. Láttam hogy erősítő port készül neki beadni, 's az a' szerencsés gondolat ért, hogy azt cseréljem fel a' méreggel, melly nálam volt. Szánást mutatam Sára eránt, 's magam kevertem fel neki. Előtttem, az én kezeimből vette bé, 's én diadallal hagytam el. Bosszúm, dühöm gyilkossá tévének; de én nem leszek az a' gyilkos a ki nem mer dicsekedni tetteivel. Egyenesen Dowernek veszem útamat; az Úr nyomomban jöhet, 's leveletem vádképen mutathatja elő. Ha békével jutok a' tengerig, bántás nélkül hagyom hátra Arabellát. Addig őt úgy tekintem mint kezeset. Marwood.“ — Íme

mindent tud, Miss. — Sir, legyen gondja e' level-re, 's bosszúlja meg a' gyilkos tettet.

SARA. Engedje látnom azt, Mellefont; ön szemeimmel akarom magamat a' dolog' valósága felől meggyőzni. — (Mellefont áltnyújtja). Ha lesz e rá erőm? — (eltépi).

MELLEFONT. Miss, mit csinál?

SARA. Marwood el nem kerüli sorsát, de elene sem Maga, sem atyám ne keljenek fel. Én elhalok, 's megbocsátok a' kéznek, melly által Isten látogat. — Ah atyám, melly rémitő bánat foglalta el! — Még mindég szeretem az Urat, kedves Mellefont; és ha az vétek, melly vétkesen jelenek meg ama' világon! — Oh, ha szabad volna remélnem, atyám, hogy leánya' helyébe egy fiat fogadhatna el! 'S leány' hijával sem lesz, ha annak akarja ismerni Arabellát. A' gyermeket hozza vissza, Mellefont, 's anyját hagyja menni, mert magának tetszik. — És minthogy maga, édes jó atyám, szeret engem, legyen szabad ezen szeretettel úgy bánnom, mint örökségemmel, 's azt Mellefontnak hagynom, és Arabellának. Szóljon ollykor vele egy barátnéjáról, kinek példáján őrizkedni tanulhat a' szerelem' szédítéseitől. — A' vég áldást, atyám! — Ki zúgolódhatnék a' Mindenható' rendelésin? — Waitwell, vigasztald uradat. De te is bá-

natba süllyedve állasz itt, ki sem leányt, sem kedvest nem vesztesz bennem.

SIR WILLIAM. Nékünk illenék téged bátorítani, 's elhaló szemeid minket bátorítanak. Nem földi leányom többé, félig immár angyal, mit használhat neked eggy kesergő atya' áldása, kire áradva száll az égé? Engedd nekem eggyik sugárát azon fénynek, melly téged mind annál a' mi emberi, feljebbre emel. Vagy kérjed Istent, azt az Istent, ki semmi kérést nem hall készebben mint a' haldokló jámborét, kérd őtet, hogy e' napot tegye nekem is utolsómmá.

SARA. A' tiszta rényt Isten például tartja hosszú időkig a' világnak: a' gyarlót, a' gyengét, melly a' próbák alatt talán eltöredeznék, kiragadja a' veszedelmes pályáról. — Kinek ömlenek e' könnyek, atyám? Forró cseppekként hullanak szívemre, és még is kevesbbé irtózatosa nekem mint a' néma csüggedés. Tépje ki abból magát, Mellefont. — Szemeimet homály lepi. Ez utolsó fohászm volt. — Még Betty jut eszembe, 's most értem, miért reszketett. Szegény leány, hogy őtet senki ne vádolja gondatlansággal. — Itt a' vég pillantás. Mellefont! atyám!

MELLEFONT. Oda van. — Ah! e' hideg kezeket még eggyyszer csókolni, — (lábaiboz rogyyan).

nem ! nem illetem ! — én vagyok gyilkosa, — inkább mint Marwood. — (felkél). — Megholt, Sir ; már nem hall bennünket ; most átkozzon engem, most eresszen szabad folyamatot gyötrelmeinek. Találja főmet mindenik átka, 's a' legirtóztatóbb kettőztetve teljesedjék rajtam. — Mit áll még szótlanúl ? — Megholt ; minden bizonnyal megholt. — Most ismét nem vagyok egyéb mint Mellefont ; többé nem vagyok egy szeretett leány' kedvese, kit atyjának kimélnie illett. — Mi ez ? Sir, én nem akarom hogy szánva tekintsen rám. Én neki elcsábítója vagyok. Mint ingereljem haragját még inkább ? E' viritó szépséget én loptam ki az Úr atyai felvigyázása alól ; miattam felejté el magát a' tapasztalatlan gyermek ; miattam tépte ki magát egy kegyes atya' karjaiból ; miattam kelle meghalnia. — Sir, nyugalmad engem kifáraszt. Hagyd értenelem hogy atya vagy.

SIR WILLIAM. Atya vagyok, Mellefont, 's tisztelem elhaló lyányom' vég akaratját. — Hagyd megölelni magad' fiam !

MELLEFONT. A' mi szentünk többet parancsola mint a' mit emberi természet elbír. Te nem lehetsz atyám. Látod, ezt, — (elövonván a' gyilkot), ezt ma rám mérte Marwood. Kicsavaram markából. Ha dühének áldozatjául elestem volna, még

élné leányod. Még bírnád őt, 's Mellefont nélkül bírni. A' tettet nem tetté tenni nem áll rajtam, de magamat megbüntetni rajtam áll. — (áltveri keblét, 's Sárának székén eldől).

SIR WILLIAM. Kapd meg, Waitwell! — Melly rettenetes csapás e' roskadt főre! — Oh ha a' harmadik itt elhülő szív az enyém lehetne!

MELLEFONT. (elhalva). Érzem, nem hibáztam el a' döfést. — Ha most szállítasz fiadnak; Sir; ha most szorítod meg jobbomat, megnyugtatta veszek el. — (Sir Willam megöleli). Atyám, Sára neked egy kérést teve, Arabella eránt. Én is kérnék, de az a' Mellefont' gyermeke, és a' Marwoodé. — Melly ismeretlen érzések fognak el. — Teremtő, kegyelmet, kegyelmet!

SIR WILLIAM. Ha idegenek' kérése használhat ilyenkor, könyörögjünk érte, Waitwell. — Hal. — Ah, inkább gyenge volt mint gonosz.

## TIZENEGGYEDIK JELENÉS.

NORTON. AZ ELŐBBIEK.

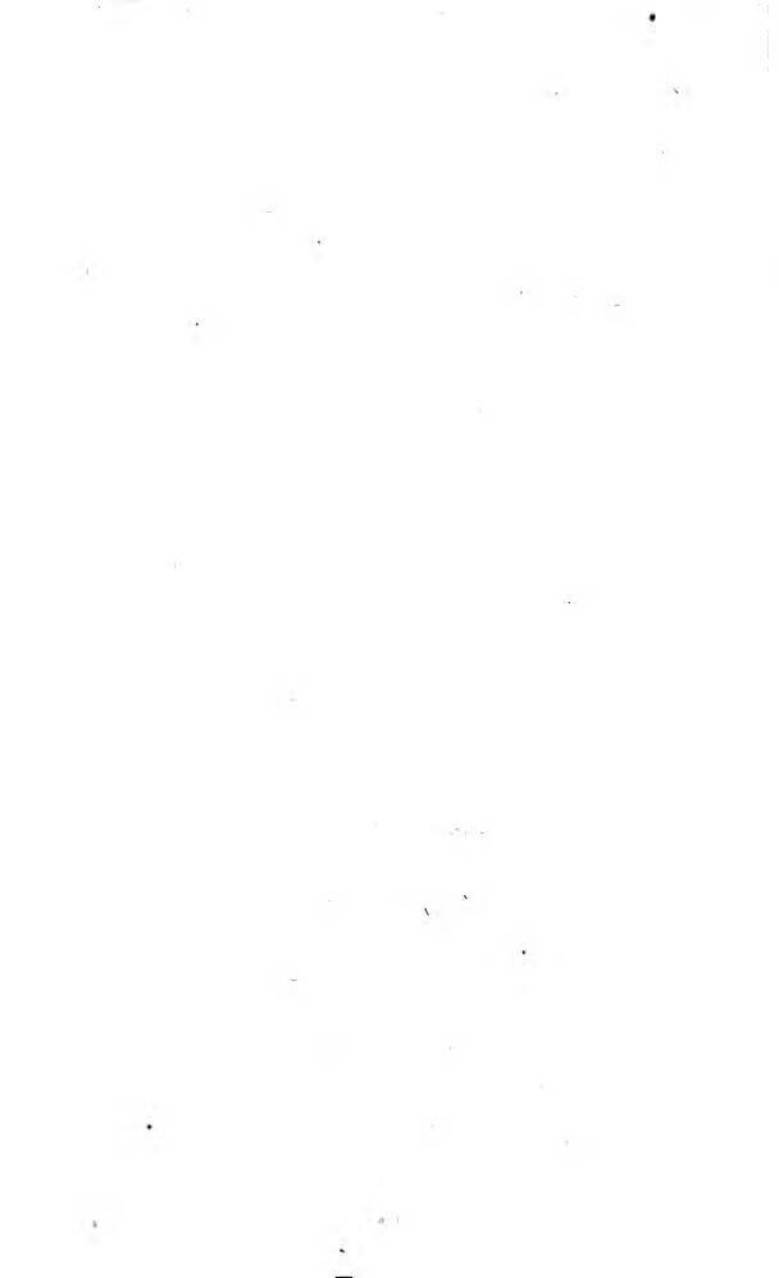
NORTON. Itt az Orvos, Sir,

SIR WILLIAM. Ha tud csudát tenni, eresszel elő. — Ne hagyj ez üldöklő látvány körül tovább

múlatnom, Waitwell. Eggy sír zárja el mind ket-  
tejeket. Legyen gondod eltakarításokra, 's ne fe-  
ledjük Arabellát. Akárki legyen ez, lyányom, ha-  
gyá nekem.

( Mennek. A' kárpit legördül ).

---





## TUDNIVALÓK.

---

1. A' magyar tudós társaság ezen munkának csak kiadója levén, nem kezeskedik a' benne követett nyelvszabályokról, sem írásmódról, sem végre akármilyen nyelv és írásról elvekről: egyedül arra kívánt a kéziratok' bírálatában ügyelni, hogy az elfogadott és sajtó alá bocsátandó munka, mint egész egy vagy más tekintetből ajánlható legyen, 's a' literatura' jelen állapotjában kiadásra méltónak tartathassék.

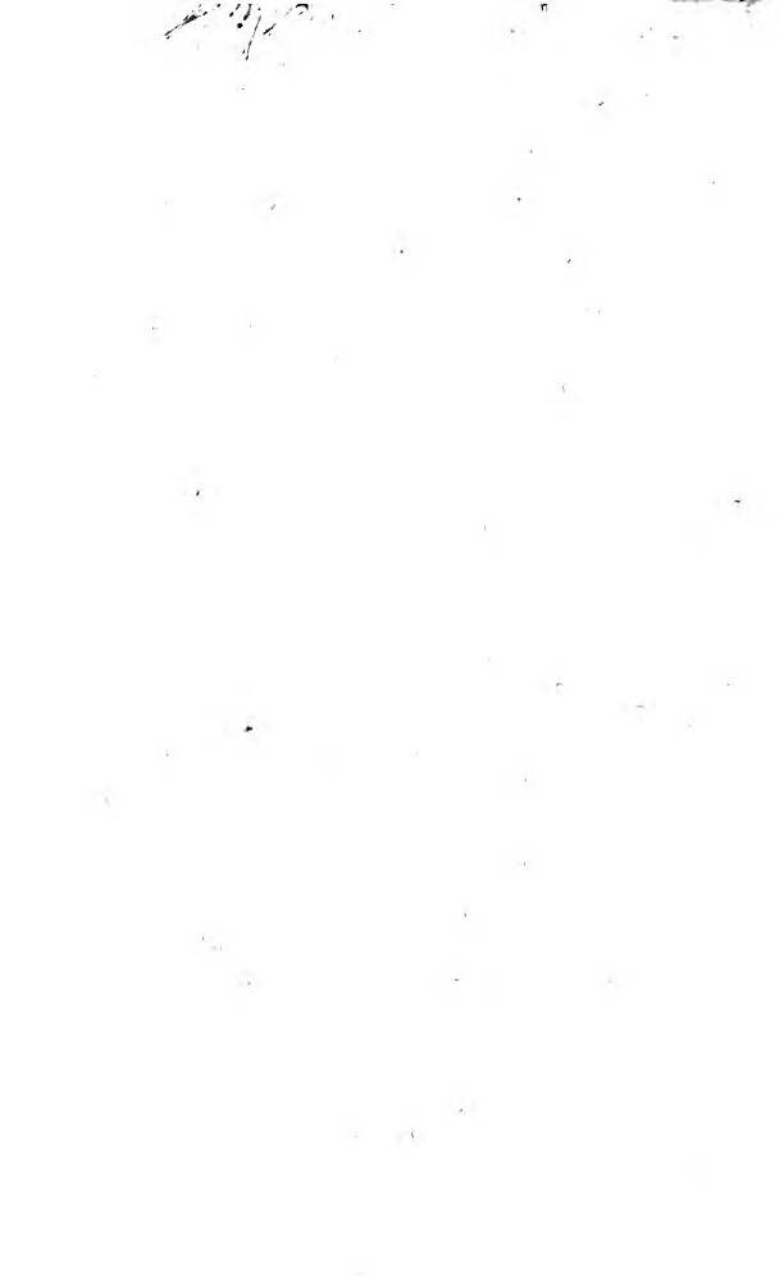
2. Nem vizsgálhatván meg a' benyújtott kéziratokat a' társaság fejenként és egészben, ez u.m. *Miss Sara Sampson*, szomorú játék *Lessing* után *Kazinczy Ferencz* által fordítva, *Bajza József* és *Schedel Ferencz* r. tt. mint e' végre hivatalosan megbízottak' ajánlatára adatott sajtó alá.

3. A' társaság által kiadott kéziratok közül ez LXXV. számú

Pesten, augusztus 25-kán 1842.

**D. Schedel Ferencz.**  
titoknok.

---



**Österreichische Nationalbibliothek**



**+Z174550302**

